Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Reclassering Bouman GGZ

Doorlichting

Inhoudsopgave

Voorwoord

De Inspectie Veiligheid en Justitie heeft in de periode van 31 juli 2014 tot en met 14 augustus 2014 een doorlichting uitgevoerd bij verslavingsreclassering Bouman GGZ in Rotterdam. Het doel van de doorlichting is om na te gaan wat de kwaliteit van taakuitvoering is op het gebied van de sanctietoepassing.

De Inspectie VenJ trof een transparante organisatie aan die op verschillende manieren bezig is met kwaliteitsverbetering en professionalisering. Daarnaast zet de organisatie zich actief in om de samenwerking met keten- en netwerkpartners te verbeteren.

Het algemene beeld van Bouman GGZ is positief, dit geldt met name voor de rechtspositie en omgang met cliënten, de organisatieaspecten en de taakspecialismen advies en gedragsinterventie. De voornaamste aanbevelingen hebben betrekking op de veiligheidssituatie van de locatie in Dordrecht en het taakspecialisme toezicht, waar verbetering nodig is op een aantal onderdelen van het methodisch werken. Voorts is Bouman GGZ afhankelijk van een aantal verbeterpunten die bij het Openbaar Ministerie liggen; dit is van invloed op hun primaire proces. Het gaat hier onder andere om de hoge instroom van opdrachten, het tijdig aanleveren van de toezichtopdracht en het snel laten aansluiten van een rechtszitting op het advies van Bouman GGZ om een toezicht ten uitvoer te leggen.

De doorlichting van Bouman GGZ is de tweede van drie doorlichtingen van de reclasseringsorganisaties in de regio. Hierna zal de Inspectie VenJ in de regio Rotterdam een doorlichting uitvoeren bij het Leger des Heils.

J.G. Bos
Hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie

Samenvatting

De Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna: de Inspectie VenJ) houdt toezicht op de taakorganisaties werkzaam op het terrein van het ministerie van Veiligheid en Justitie en onderzoekt daarvoor of zij hun werk op de juiste manier uitvoeren. Hieronder vallen ook de organisaties die zich bezig houden met de sanctietoepassing. De Inspectie VenJ beoordeelt hiervoor dan ook onder meer met een zekere regelmaat reclasseringsorganisaties op hun functioneren.

Het onderzoek

De Inspectie VenJ heeft in augustus 2014 de reclasseringsafdeling van Bouman GGZ doorgelicht. Deze afdeling richt zich op cliënten waarbij middelengebruik in relatie staat tot het delict waarvan de cliënt wordt verdacht dan wel is veroordeeld en is onderdeel van de moederorganisatie Bouman GGZ[1].

Het doel van deze doorlichting is om na te gaan wat de kwaliteit van de taakuitvoering van de reclasseringsorganisatie is op het gebied van de sanctietoepassing. De centrale onderzoeksvraag van deze doorlichting luidt daarmee als volgt:

"Wat is de kwaliteit van de taakuitvoering van Bouman GGZ op het gebied van de sanctietoepassing?"

Om de taakuitvoering, conform de geldende wet- en regelgeving en vastgesteld beleid, te onderzoeken, benoemt de Inspectie VenJ een aantal aspecten. Dat zijn achtereenvolgens de rechtspositie van cliënten, maatschappelijke reïntegratie, maatschappijbeveiliging, veiligheid en de daarmee samenhangende organisatieaspecten. De aspecten maatschappelijke reïntegratie en maatschappijbeveiliging zijn onderdeel van het gehele reclasseringsproces, daarom zijn deze opgesplitst naar taakspecialisme. De Inspectie VenJ heeft ervoor gekozen om de meer overkoepelende en randvoorwaardelijke aspecten – te weten rechtspositie en organisatieaspecten/veiligheid – in twee aparte deelvragen op te nemen, en de overige deelvragen te wijden aan de taakspecialismen. De probleemstelling valt daarmee uiteen in de volgende deelvragen:

[1] In dit rapport wordt met Bouman GGZ alleen de reclasseringsafdeling bedoeld, tenzij anders is aangegeven.

Wat is de kwaliteit van de taakuitvoering van Bouman GGZ ten aanzien van:
1. *De rechtspositie van en omgang met cliënten?*
2. *Het taakspecialisme advies?*
3. *Het taakspecialisme toezicht?*
4. *Het taakspecialisme gedragsinterventie?*
5. *De organisatieaspecten en de veiligheid?*

Voor de doorlichtingen van de reclasseringsorganisaties is het 'Toetsingskader reclassering' (april 2014) opgesteld.[2] Het toetsingskader geeft aan welke aspecten van het functioneren van organisaties de Inspectie VenJ in haar onderzoek betrekt, welke criteria daarbij als uitgangspunt dienen en in welke normen of verwachtingen de criteria geoperationaliseerd zijn. Tijdens de doorlichting zijn al deze aspecten onderzocht, en is gebruik gemaakt van document- en dossieronderzoek, observaties en interviews.

Taakuitvoering Bouman GGZ

Algemeen

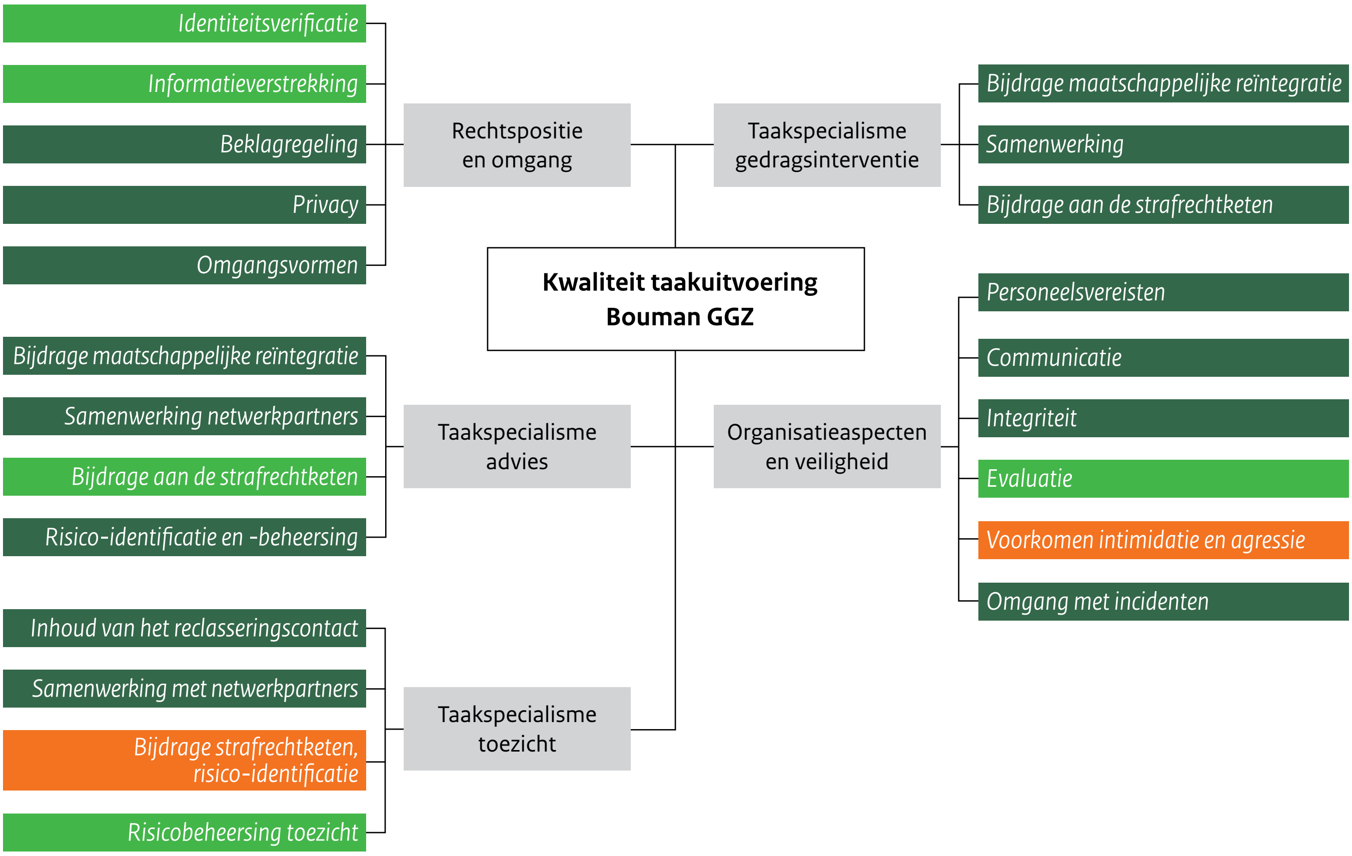
De Inspectie VenJ is positief over de wijze waarop Bouman GGZ invulling geeft aan haar reclasseringstaken. Bouman GGZ is een transparante organisatie die op verschillende manieren bezig is met kwaliteitsverbetering en professionalisering. De organisatie doet dit op gestructureerde en verantwoorde wijze. De Inspectie VenJ heeft ook een aantal aandachts- en verbeterpunten geconstateerd. Waar nodig, doet de Inspectie VenJ aanbevelingen.

Oordelen

Figuur 1 toont hoe Bouman GGZ scoort op de verschillende onderdelen. De Inspectie VenJ geeft haar oordelen weer op het niveau van de aspecten en de criteria. **Donkergroen** geeft aan dat de Bouman GGZ volledig voldoet aan de normen en verwachtingen van de Inspectie VenJ, in het geval van **lichtgroen** voldoet deze overwegend maar niet volledig, **oranje** houdt in dat Bouman GGZ in beperkte mate voldoet en **rood** dat deze hier niet aan voldoet.

[2] Zie voor het volledige toetsingskader de website van de Inspectie (www.ivenj.nl).

Figuur 1: *Oordeel totaaloverzicht*

Ter aanvulling op figuur 1, staan hieronder de punten op de aspecten en de taakspecialismen samengevat die naar oordeel van de Inspectie VenJ als positief worden beoordeeld, beter kunnen of beter moeten gaan verlopen.

Positief
Bouman GGZ voldoet grotendeels volledig aan de normen en verwachtingen van de Inspectie VenJ. In het algemeen valt op dat binnen Bouman GGZ een verschuiving plaatsvindt ten aanzien van kwaliteitsborging. Waar de werkbegeleiders voorheen een controlerende taak hadden op de uiteindelijke reclasseringsproducten, nemen zij nu een meer coachende rol in bij de totstandkoming daarvan. Door de gehanteerde werkwijze waarbij aandacht is voor het niveau waarop de individuele reclasseringswerker functioneert, creëert Bouman GGZ balans tussen meer zelfstandigheid van de reclasseringswerkers en controle op de kwaliteit van de reclasseringsproducten.

Daarnaast constateert de Inspectie VenJ dat Bouman GGZ zich actief inzet om de samenwerking met haar netwerk- en ketenpartners te versterken. Voorbeelden zijn de intensivering van de samenwerking met de zorgafdelingen van zowel Bouman GGZ als andere behandelinstellingen, deelname aan pilots met ketenpartners en samenwerking met de overige reclasseringsorganisaties in de regio. Voorts constateert de Inspectie VenJ een goede samenwerking tussen de verschillende taakspecialismen.

Kan beter
De Inspectie VenJ ziet op een specifiek punt ruimte voor verbetering. Dit is een element dat de kwaliteit van de voorlichting aan cliënten kan verbeteren. Bouman GGZ verstrekt bijvoorbeeld geen folders aan cliënten die in een penitentiaire inrichting (PI) verblijven. Ook voor hen is het een meerwaarde om terug te kunnen lezen wat er van hen wordt verwacht en wat zij van de reclassering mogen verwachten.

Moet beter
De Inspectie VenJ acht het noodzakelijk dat Bouman GGZ op meerdere punten verbeteringen doorvoert en doet hiertoe dan ook aanbevelingen. Op twee criteria voldoet Bouman GGZ in beperkte mate aan de normen en verwachtingen van de Inspectie VenJ (zie figuur 1). Hieronder geeft de Inspectie VenJ een korte weergave van de verbeterpunten.

Ten aanzien van de rechtspositie van en omgang met cliënten beveelt de Inspectie VenJ aan om de identiteitsverificatie – conform de wet- en regelgeving – te laten plaatsvinden door middel van het verificatiestation. Dit betekent tevens waar mogelijk met controle van biometrische gegevens (vingerafdrukken).

De Inspectie VenJ constateert een zorgwekkende ontwikkeling ten aanzien van het taakspecialisme advies. Er is sprake van een hoge instroom aan adviesopdrachten, waardoor het langer duurt voordat Bouman GGZ een opdracht aan een adviseur kan verdelen. Deze wachtrij zorgt ervoor dat de doorlooptijd van de reclasseringsadviezen oploopt en daarmee het beoogde levermoment aan de opdrachtgever niet wordt gehaald. De Inspectie VenJ erkent dat Bouman GGZ hiervoor deels afhankelijk is van het OM (die weer deels afhankelijk is van de rechtbank) en beveelt het OM aan om de opdrachten te voorzien van een zittingsdatum.

Ten aanzien van het taakspecialisme toezicht doet de Inspectie VenJ drie aanbevelingen aan Bouman GGZ. Allereerst behoeft de registratie in het Integraal Reclassering Informatiesysteem (IRIS) op onderdelen verbetering. De kwaliteit van de verslaglegging en de navolgbaarheid van de toezichten is niet altijd op niveau. Dit geldt onder andere voor de verslaglegging van de meldplichtcontacten en voor de besluitvorming in de casuïstiekbespreking en bij ongewenst gedrag. De overige twee aanbevelingen hebben betrekking op het verbeteren van het methodisch werken. Hoewel de Inspectie VenJ positief is over de snelle inzet van de basistoezichtovereenkomst, vindt zij dat er standaard verdieping van dit document moet plaatsvinden met daarin onder andere SMART-geformuleerde doelen[3], alsmede een dynamische inzet van dit document. Het uitvoeren van evaluaties over het verloop van het toezicht, maar ook de inzet van herdiagnostiek wanneer de oorspronkelijke diagnostiek gedateerd dreigt te raken, zouden hier meer onderdeel van moeten zijn.

De Inspectie VenJ beveelt Bouman GGZ aan om cliënttevredenheidsonderzoek uit te voeren ten behoeve van de evaluatie van het reclasseringswerk.

Ten aanzien van het criterium ‘voorkomen intimidatie en agressie’ is de Inspectie VenJ kritisch over de veiligheidssituatie op de locatie van Bouman GGZ in Dordrecht. Mede vanwege gebouwelijke beperkingen is er nauwelijks toezicht op de spreekkamers en is er geen afscheiding tussen de spreekkamers en de kantoorruimte. De Inspectie VenJ acht het van belang dat Bouman GGZ meer randvoorwaarden creëert voor een veilige werkomgeving.[4]

[3] SMART staat voor Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden.
[4] Ten tijde van de doorlichting was een verbouwing van de locatie in Dordrecht gepland en voorbereid. Bouman GGZ heeft aangegeven dat aan (een aantal van) de aanbevelingen zal worden voldaan middels de verbouwing.

Invloed Openbaar Ministerie op reclasseringsproces

Naast het regelmatig ontbreken van de zittingsdatum bij een adviesopdracht wat de sturing op tijdige levering belemmert (in combinatie met de hoge instroom), zijn er nog twee punten die buiten de invloedsfeer van Bouman GGZ liggen om haar werkproces te optimaliseren; deze betreffen zowel de tijdige aanlevering van de toezichtopdrachten en de vonnissen, als de snelheid van de TUL-zittingen naar aanleiding van niet goed lopende toezichten. Hoewel er reeds een pilot is gestart om laatstgenoemde te verbeteren, geeft het OM aan dat de staande afspraken hieromtrent – ook in relatie tot de rechtbank – niet haalbaar zijn.

De Inspectie VenJ acht het van belang dat de betrokken partijen – zowel de rechtbank, het Openbaar Ministerie als de reclasseringsorganisaties in het arrondissement Rotterdam – de huidige afspraken en werkwijzen evalueren, opdat de reclassering zowel het adviseringsproces als de uitvoering van het toezicht zo efficiënt en effectief mogelijk kan uitvoeren.

Dit resulteert in de volgende aanbevelingen:

Aanbevelingen aan Bouman GGZ

Rechtspositie

1. Maak conform wet- en regelgeving gebruik van het verificatiestation bij verificatie van de identiteit van de cliënt.

Advies

2. Lever de reclasseringsadviezen tijdig aan.

Toezicht

3. Zorg voor volledige verslaglegging in IRIS.
4. Zorg voor verdieping van de basistoezichtovereenkomst met SMART-geformuleerde doelen, evalueer de toezichten en blijf mede hierdoor de toezichtovereenkomst als een dynamisch document gebruiken.
5. Voer herdiagnostiek uit wanneer de huidige diagnostiek gedateerd dreigt te raken.

Organisatieaspecten en veiligheid

6. Zet in op het evalueren van het reclasseringswerk bij de cliënten, indien nodig in samenspraak met het hoofdkantoor.
7. Zorg voor voldoende veiligheid op de locatie in Dordrecht. Hang huisregels op, realiseer (camera)toezicht op de spreekkamers en bezie de mogelijkheden om het verificatiestation naar de begane grond te verplaatsen.

Aanbevelingen aan het OM Rotterdam

1. Lever bij een adviesopdracht tevens de zittingsdatum aan.
2. Lever de toezichtopdrachten en de vonnissen sneller aan bij de reclassering.
3. Verkort de tijd tussen het uitbrengen van het advies TUL en de zittingsdatum voor de tenuitvoerlegging van (een deel van) het voorwaardelijk strafrestant.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Inspectie Veiligheid en Justitie (hierna: de Inspectie VenJ) houdt toezicht op de taakorganisaties op het terrein van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De Inspectie VenJ onderzoekt of organisaties die op deze terreinen werkzaam zijn hun werk op de juiste manier uitvoeren. De Inspectie VenJ doet aanbevelingen aan de minister dan wel de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (VenJ) en aan de betrokken organisaties, signaleert risico's en draagt bij aan het leervermogen van organisaties. Zo werkt de Inspectie VenJ mee aan een veilige samenleving.

Er zijn in Nederland verschillende organisaties die een rol spelen in de uitvoering van opgelegde straffen, zoals gevangenissen, tbs-klinieken, justitiële jeugdinrichtingen en de reclassering. Eén van de taken van de Inspectie VenJ is het houden van toezicht op dit deel van de strafrechtketen: de sanctietoepassing. Het doel van het toezicht is om de effectiviteit en de kwaliteit van de sanctietoepassing te verbeteren. De Inspectie VenJ beoordeelt hiervoor onder meer met een zekere regelmaat reclasseringsorganisaties op hun functioneren.

In Nederland zijn drie reclasseringsorganisaties werkzaam, te weten Reclassering Nederland (RN), Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG) en Leger des Heils Jeugdzorg en Reclassering (LdH). Deze drie organisaties zijn verdeeld in verschillende regio's, die gedeeltelijk aansluiten op de gerechtelijke arrondissementen.

Omdat de Inspectie VenJ nog niet eerder een reclasseringsorganisatie in een stedelijk gebied heeft doorgelicht, is regio Rotterdam opgenomen in het werkprogramma van 2014.

1.2 Objectbeschrijving

Bouman Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) is een organisatie die zorg verleent aan mensen met verslavingsproblematiek en/of andere psychische ziekten. De reclasseringsafdeling is onderdeel van de directie langdurige en forensische zorg. De doelgroep kenmerkt zich door middelengebruik en de relatie hiervan tot het delict waarvan de cliënt wordt verdacht dan wel voor is veroordeeld. De Inspectie VenJ onderzoekt alleen de reclasseringsafdeling. Waar in dit rapport Bouman GGZ wordt genoemd, bedoelt de Inspectie VenJ alleen de reclasseringsafdeling, tenzij anders is aangegeven.

De reclasseringsafdeling bestaat uit vier teams, te weten twee toezicht, één advies en één interventies. Het team interventies voert naast de door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies goedgekeurde gedragsinterventies ook maatregelen uit, zoals de (Lichte) Educatieve Maatregel Alcohol[5]. Het Centraal Bureau voor de Rijvaardigheid (CBR) is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. De Inspectie VenJ betrekt derhalve deze maatregelen niet in dit onderzoek.

Het werkgebied van Bouman GGZ beslaat het gerechtelijk arrondissement Rotterdam. De organisatie heeft spreeklocaties in Rotterdam en in Dordrecht.

1.3 Doel- en probleemstelling

Het doel van deze doorlichting is om na te gaan wat de kwaliteit van de taakuitvoering van de reclasseringsorganisatie is op het gebied van de sanctietoepassing. De centrale onderzoeksvraag van deze doorlichting luidt daarmee als volgt:

"Wat is de kwaliteit van de taakuitvoering van Bouman GGZ op het gebied van de sanctietoepassing?"

Om de taakuitvoering, conform de geldende wet- en regelgeving en vastgesteld beleid, te onderzoeken, benoemt de Inspectie VenJ een aantal aspecten. Dat zijn achtereenvolgens de rechtspositie van cliënten, maatschappelijke reïntegratie, maatschappijbeveiliging, veiligheid en de daarmee samenhangende organisatieaspecten. De aspecten maatschappelijke reïntegratie en maatschappijbeveiliging zijn onderdeel van het gehele reclasseringsproces en de reclassering geeft er binnen ieder taakspecialisme op een andere wijze invulling aan. De Inspectie VenJ heeft deze aspecten daarom voor ieder taakspecialisme apart geoperationaliseerd. De Inspectie VenJ heeft ervoor gekozen om de meer overkoepelende en randvoorwaardelijke aspecten – te weten rechtspositie en organisatieaspecten/veiligheid – in twee aparte deelvragen op te nemen, en de overige deelvragen te wijden aan de taakspecialismen. De probleemstelling valt daarmee uiteen in de volgende deelvragen:

Wat is de kwaliteit van de taakuitvoering van Bouman GGZ ten aanzien van:

1. *De rechtspositie van en omgang met cliënten?*
2. *Het taakspecialisme advies?*
3. *Het taakspecialisme toezicht?*
4. *Het taakspecialisme gedragsinterventie?*
5. *de organisatieaspecten en de veiligheid?*

Toetsingskader

Voor de doorlichtingen van de reclasseringsorganisaties is het 'Toetsingskader reclassering' (april 2014) opgesteld.[6] Het toetsingskader is gebaseerd op nationale en internationale wet- en regelgeving, uitvoeringsbeleid en verwachtingen die de Inspectie VenJ heeft geformuleerd op basis van haar onderzoekservaring. Deze zijn opgesplitst naar de eerder genoemde aspecten. De aspecten zijn vervolgens opgedeeld naar criteria, welke zijn geoperationaliseerd in normen en verwachtingen. De normen en verwachtingen zij onderverdeeld in de dimensies uitvoering, beleid en check op de uitvoering. Deze normen en verwachtingen zijn afgestemd met de landelijke kantoren van de drie reclasseringsorganisaties en met de beleidsafdeling van het ministerie

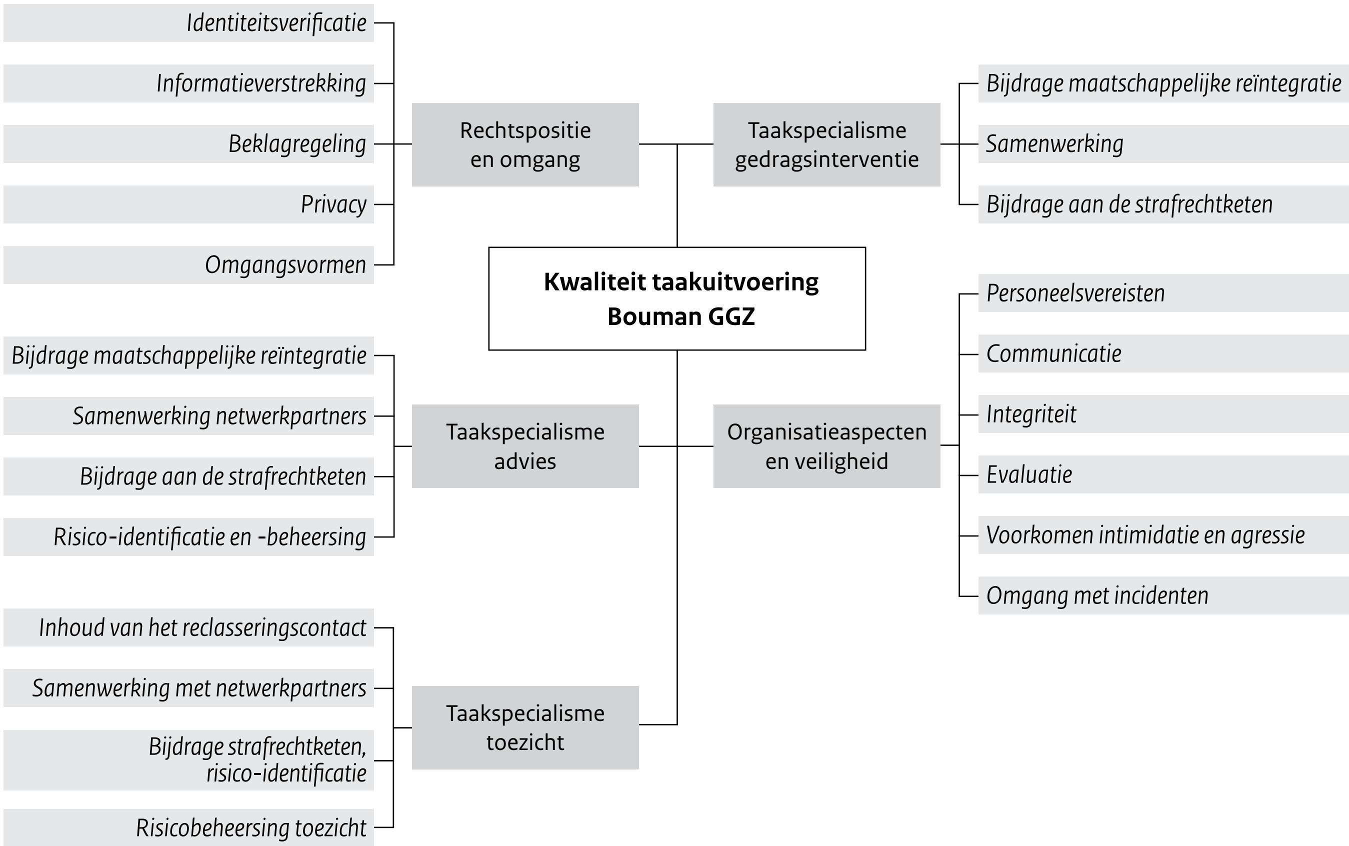
[5] Deze maatregel kan worden opgelegd bij alcoholgebruik in het verkeer.

[6] Zie voor het volledige toetsingskader de website van de Inspectie (www.ivenj.nl).

van Veiligheid en Justitie die zich bezighoudt met de reclassering. De Inspectie VenJ past het toetsingskader periodiek aan ontwikkelingen in regelgeving en uitvoeringsbeleid aan.

Het Toetsingskader Reclassering laat zien op basis van welke criteria de Inspectie VenJ tot haar oordeel komt over het functioneren van de reclasseringsorganisatie. Figuur 2 geeft deze aspecten en criteria weer.

Figuur 2: *Overzicht criteria per deelvraag*

De Inspectie VenJ komt bij ieder criterium tot een integraal oordeel op basis van een weging van de dimensies uitvoering, beleid en check op de uitvoering. Bij de dimensie uitvoering stelt de Inspectie VenJ vast in hoeverre de uitvoering voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Bij de dimensie beleid beziet de Inspectie VenJ of de organisatie ten aanzien van het te toetsen criterium (vastgelegd) beleid beschikbaar heeft dat voldoet aan geldende wet- en regelgeving. Bij de dimensie check op uitvoering gaat de Inspectie VenJ na in hoeverre de organisatie zeker stelt dat de uitvoering geschiedt conform de eisen.

1.4 Onderzoeksaanpak

Methoden

Om antwoord te kunnen geven op de centrale onderzoeksvraag hanteert de Inspectie VenJ verschillende onderzoeksmethoden. Zij stemt deze af op het type informatie dat nodig is.
Om zicht te krijgen op het beleid dat binnen de organisatie geformuleerd is, en op welke wijze er

binnen de organisatie geborgd is dat het beleid op de juiste en/of vastgelegde wijze wordt uitgevoerd, bekijkt de Inspectie VenJ verschillende documenten. Vooraf vraagt zij informatie op, waaronder jaarplannen, productiecijfers, regionaal beleid en samenwerkingsconvenanten.

Naast de opgevraagde documenten ziet de Inspectie VenJ dossiers van cliënten in. De Inspectie VenJ bekijkt 9 reclasseringsadviezen, 14 toezichten en 9 gedragsinterventies. Het doel van het dossieronderzoek is om een indruk te krijgen van de werkwijze van de organisatie en de registratie door reclasseringswerkers.[7]

De Inspectie VenJ houdt tevens interviews met verschillende functionarisgroepen binnen de organisatie. Het betreft medewerkers op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Doel van deze interviews is het in kaart brengen van de taakuitvoering. Daarnaast voert de Inspectie VenJ gesprekken met cliënten van de reclassering over hun ervaringen. Ook voert de Inspectie VenJ gesprekken met het Openbaar Ministerie (OM) en de Penitentiaire Inrichting (PI) Rotterdam in hun hoedanigheid als opdrachtgever van de reclassering. Als laatste spreekt de Inspectie VenJ met vertegenwoordigers van het Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond en ZSM[8], vanwege de nauwe samenwerkingsverbanden waarbinnen Bouman GGZ participeert. Deze gesprekken hebben in april plaatsgevonden. In bijlage III is het inspectieprogramma opgenomen.

Naast het voeren van gesprekken en het bestuderen van documenten en dossiers voert de Inspectie VenJ ter plaatse een aantal observaties uit. Zo brengt zij een bezoek aan de kantoor- en spreeklocaties in Rotterdam en Dordrecht.

De Inspectie VenJ toetst haar bevindingen aan de criteria uit het toetsingskader. De Inspectie VenJ geeft haar oordeel per criterium schematisch weer in de volgende vier waarderingen: voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen (**rood**), voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen (**oranje**), voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen en verwachtingen (**lichtgroen**) en voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen (**donkergroen**).

Tijdsbestek

De Inspectie VenJ heeft de doorlichting op 9 juli 2014 formeel aangekondigd. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 31 juli tot en met 14 augustus 2014. Het concept-inspectierapport is op 6 oktober 2014 voor wederhoor aangeboden aan Bouman GGZ. Het hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie heeft op 18 december 2014 het rapport aangeboden aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

1.5 Leeswijzer

De hoofdstukken behandelen de deelvragen zoals geformuleerd in paragraaf 1.3. Dit betekent dat in hoofdstuk 2 de rechtspositie van en omgang met de cliënten centraal staan. In de daaropvolgende drie hoofdstukken komen de taakspecialismen advies (hoofdstuk 3), toezicht (hoofdstuk 4) en gedragsinterventie (hoofdstuk 5) aan bod. Hoofdstuk 6 behandelt de organisatieaspecten en de veiligheid. Daar waar nodig doet de Inspectie VenJ aanbevelingen. Tenzij anders is aangegeven, zijn deze aanbevelingen aan Bouman GGZ gericht.

[7] De selectie van dossiers beoogt geen representatieve steekproef te zijn.

[8] ZSM staat voor Zo snel, slim, selectief, simpel en samenlevingsgericht mogelijk een beslissing nemen over de afdoening van veel voorkomende criminaliteit.

2 Rechtspositie en omgang

In dit hoofdstuk beoordeelt de Inspectie VenJ het aspect rechtspositie van en de omgang met cliënten. Om hier een oordeel over te kunnen geven, schetst de Inspectie VenJ eerst haar bevindingen op de achtereenvolgende onderwerpen: identiteitsverificatie, informatieverstrekking, functioneren van de beklagregeling, privacy en de omgangsvormen. Het hoofdstuk sluit af met conclusies en oordelen op de getoetste criteria.

2.1 Bevindingen

2.1.1 Identiteitsverificatie

De reclasseringswerkers dienen bij elk nieuw contact de identiteitsgegevens van de cliënt te controleren in de strafrechtsketendatabank (SKDB), indien geïndiceerd dient dit te gebeuren met behulp van biometrie. Een goede verificatie is noodzakelijk om identiteitsfraude te voorkomen. Er zijn werkwijzen beschreven voor de verificatie en de hoofden van de teams sturen hier ook op aan.

Zowel op de reguliere kantoorlocatie in Rotterdam als in Dordrecht hebben de reclasseringswerkers de beschikking over een verificatiestation om bij het eerste contact met de cliënt de identiteit te controleren aan de hand van biometrie. Soms functioneert de apparatuur niet, maar in de regel kunnen de reclasseringswerkers hier gebruik van maken. Wanneer de apparatuur niet werkt, vindt controle plaats op basis van het identiteitsbewijs. Reclasseringswerkers werken ten behoeve van het zogenaamde inloopspreekuur[9] ook op een politiebureau. Hier maken de reclasseringswerkers geen gebruik van het verificatiestation, terwijl controle op de identiteit hier wel dient plaats te vinden. De reden die zij aangeven is dat het verificatiestation in het cellencomplex aan de andere kant van het pand staat. Vanuit veiligheidsoverwegingen leggen zij deze afstand niet gezamenlijk met de cliënt af.

[9] De cliënt kan van het OM een brief meekrijgen om binnen drie dagen een afspraak te maken bij de reclassering voor het opstellen van een reclasseringsadvies (Proces inloopspreekuur). Het gaat hier dus niet om cliënten die de politie in verzekering heeft gesteld.

Niet alle toezichthouders maken evenveel gebruik van het verificatiestation; dit komt doordat de flexibele unit[10] met de meeste cliënten het eerste contact heeft. Daarnaast komt het niet heel frequent voor dat toezichthouders een nieuwe cliënt er bij krijgen. Mede hierdoor hebben zij vaker te maken met technische problemen; de inlogcode verloopt als deze enige tijd niet wordt gebruikt. Ook controleren niet alle toezichthouders standaard de identiteit van de cliënt als deze recent nog is gecontroleerd door een adviseur. Bouman GGZ volgt de wettelijk voorgeschreven werkwijze dus niet in alle gevallen.

2.1.2 Informatieverstrekking

De rechtspositie van reclasseringscliënten is wettelijk geregeld. Een goede informatieverstrekking hierover is van belang zodat cliënten op de hoogte zijn van hun rechten en plichten.

De cliënten die per post een uitnodiging krijgen voor het opstellen van een reclasseringsadvies, krijgen folders over de reclassering thuisgestuurd. De folders gaan onder andere in op de identificatieplicht, de rol van de reclassering en de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Deze folders overhandigen de reclasseringswerkers niet aan cliënten die in een PI verblijven. Zij hebben dus geen mogelijkheid om hun rechten en plichten na te lezen.

De cliënten die voor het eerste meldplichtcontact in het kader van een reclasseringstoezicht worden uitgenodigd, krijgen hierbij geen folders. Deze overhandigen de toezichthouders bij het eerste gesprek.

Zowel de adviseurs als de toezichthouders informeren de cliënt bij het eerste contact over het doel van het traject. Ook komen zijn rechten en plichten aan bod. De toezichthouders bespreken dit aan de hand van de standaard gedragsregels voor het toezicht. Hierin staan zowel de rechten en plichten van de cliënt beschreven, als de rol die de reclassering inneemt bij overtreding van de afspraken. De geïnterviewde cliënten zijn tevreden over de wijze waarop zij worden geïnformeerd.

2.1.3 Functioneren beklagregeling

Om klachten van cliënten op een goede manier af te handelen, heeft de onafhankelijke Klachtencommissie Reclassering een klachtenreglement opgesteld. Als een cliënt van Bouman GGZ een klacht heeft, wordt deze – in het kader van bemiddeling – in eerste instantie doorgezet naar het hoofd van de unit waartoe de betreffende reclasseringswerker van de cliënt behoort. Het hoofd tracht vervolgens, bij voorkeur in aanwezigheid van de reclasseringswerker, met de cliënt tot een oplossing te komen. Meestal is een dergelijk gesprek genoeg om de klacht hiermee af te ronden. Vanaf 2011 zijn er tien klachten ingediend, waarvan twee zijn doorgezet naar de Klachtencommissie. Alle klachten die cliënten in deze periode hebben ingediend, zijn volgens het klachtenreglement afgehandeld.

[10] De reclasseringsafdeling heeft een flexibele unit opgericht om de instroom en doorstroom zo efficiënt mogelijk te laten verlopen (Werkinstructie flexibele werkunit Reclassering Toezicht). De werkwijze van deze unit komt verder aan bod in hoofdstuk 4.

2.1.4 Privacy

Cliëntdossiers bevatten privacygevoelige informatie die, om de privacy van de cliënt te beschermen, de reclassering slechts onder bepaalde voorwaarden met derden mag delen. Het omgaan met privacygevoelige informatie over de cliënt is zowel onderdeel van de gedragscode van de SVG als van de moederorganisatie Bouman GGZ.

Een cliënt geeft door middel van een 'Verklaring van geen bezwaar' toestemming dat de reclassering referenten – niet zijnde ketenpartners – raadpleegt of informatie verstrekt. De reclasseringswerkers laten de cliënt deze overeenkomst ondertekenen wanneer zij informatie willen opvragen of verstrekken. Dit gebeurt per referent.

De Inspectie VenJ constateert dat de reclasseringswerkers op consciëntieuze wijze met de privacy van cliënten omgaan.

2.1.5 Omgangsvormen

In de eerder genoemde gedragscodes is opgenomen hoe de reclasseringswerkers dienen om te gaan met de doelgroep. De geïnterviewde reclasseringswerkers zijn hiervan op de hoogte.

Om de reclasseringswerkers te professionaliseren in de wijze waarop zij in gesprek gaan met de cliënt en om deze te kunnen motiveren tot gedragsverandering, volgen zij opleidingen zoals 'motivational interviewing'. De geïnterviewde cliënten zijn tevreden over de wijze waarop de reclasseringswerkers hen bejegenen.

Werkbegeleiders gaan met nieuwe medewerkers mee naar gesprekken om hen te coachen in gespreksvoering. Bij ingewikkelde gesprekken gaat op verzoek van de reclasseringswerker een werkbegeleider of directe collega mee. Bij meer ervaren medewerkers of bij afwezigheid van een eigen verzoek is direct zicht op de kwaliteit van de gespreksvoering geen vanzelfsprekendheid. Gespreksvoering kan wel onderwerp van gesprek zijn tijdens bijvoorbeeld de casuïstiekbespreking. De Inspectie VenJ constateert dat er sprake is van voldoende borging van een goede omgang met cliënten.

2.2 Conclusies, oordelen en aanbevelingen

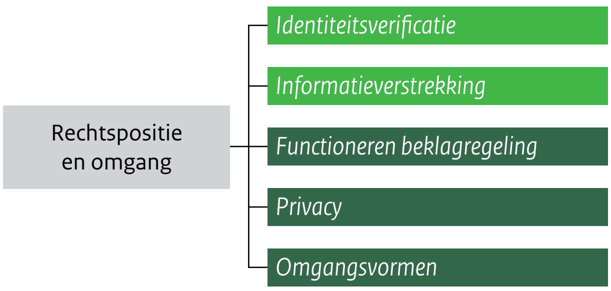
De Inspectie VenJ is over het algemeen positief over de wijze waarop Bouman GGZ de rechtspositie van de cliënt in acht neemt. Er is een functionerende klachtenprocedure en cliënten wordt om schriftelijke toestemming gevraagd voor het raadplegen van referenten en voor het geven van informatie aan derden. Ook de omgang met cliënten is respectvol. Een aandachtspunt betreft het verstrekken van folders aan alle cliënten waarmee de reclasseringswerkers in gesprek gaan; om de rechtspositie van cliënten te waarborgen dienen zij over voldoende informatie over hun rechten en plichten te beschikken. Een verbeterpunt is de identiteitscontrole; niet bij elke cliënt vindt bij het eerste contact van een nieuwe reclasseringsopdracht de identiteitscontrole plaats conform wet- en regelgeving.

Aanbeveling

- Maak conform wet- en regelgeving gebruik van het verificatiestation bij verificatie van de identiteit van de cliënt.

Figuur 3 geeft de oordelen op de criteria van het aspect rechtspositie en omgang schematisch weer.

Figuur 3: *Oordeel rechtspositie en omgang*

3 Advies

In dit hoofdstuk beoordeelt de Inspectie VenJ het taakspecialisme advies aan de hand van de aspecten ‘maatschappelijke reïntegratie’ en ‘maatschappijbeveiliging’. Om hier een oordeel over te kunnen geven, schetst de Inspectie VenJ eerst haar bevindingen. Hierbij volgt zij zo veel als mogelijk het proces; de verdeling en prioritering van adviesopdrachten, het opstellen van het reclasseringsadvies, de eisen aan het reclasseringsadvies en de levertermijnen zoals die gelden bij de verschillende opdrachtgevers; het OM en de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Het hoofdstuk sluit af met conclusies en oordelen op de getoetste aspecten en criteria.

3.1 Bevindingen

3.1.1 Instroom adviesopdrachten

Verdeling en prioritering

Om reclasseringsadviezen tijdig te leveren is het van belang dat de verdeling en prioritering van adviesopdrachten zorgvuldig verlopen. Opdrachten komen via het instroompunt 3RO binnen bij Bouman GGZ, waarna het hoofd advies de opdrachten verdeelt aan de adviseurs. Ten behoeve hiervan heeft Bouman GGZ een monitor ontwikkeld die de uiterste verdeeldatum weergeeft, teruggerekend vanaf de leverdatum. Hierdoor bewaakt zij de termijn die de adviseur nodig heeft om het rapport te kunnen opleveren. Bouman GGZ werkt daarnaast met een inloopspreekuur. Hier komen cliënten langs die vanuit ZSM zijn doorgestuurd en waarvoor een reclasseringsadvies aangevraagd is. Omdat het op voorhand niet duidelijk is hoeveel cliënten er langs komen, kan dit voor (te) volle caseloads zorgen.

Bouman GGZ heeft intern de richtlijn dat prioritering plaatsvindt op basis van de zittingsdatum. Uit de Auditrapportage Advies[11] blijkt dat in de unit Rotterdam bij 38% van de adviesopdrachten een zittingsdatum bekend is, bij de unit Dordrecht is dit 58% (landelijk 57%). Wanneer de zittingsdatum onbekend is, hanteert Bouman GGZ een zogenaamde ‘werklijst. Deze zaken worden eveneens geprioriteerd en zo nodig, conform afspraken met de opdrachtgever, alsnog verdeeld aan een adviseur. Vanwege de hoge instroom heeft Bouman GGZ op het moment van de doorlichting ongeveer voor drie maanden aan adviesopdrachten in de wachtrij staan, normaliter betreft de wachtrij maximaal een maand.

[11] Auditrapportage Advies – peildatum 17 februari 2014 (9 mei 2014).

ZSM
De drie reclasseringsorganisaties zijn voor zeven maal acht uur per week vertegenwoordigd in ZSM[12] en ZSM+[13]. Bouman GGZ neemt een deel van deze uren voor haar rekening. Omdat ZSM dagelijks veertien uur operationeel is, heeft het OM de wens dat de reclassering ook voor dit aantal uren aanwezig is. Onder andere Bouman GGZ ziet hier echter (nog) geen meerwaarde in vanuit een inhoudelijke en procesmatige overweging; er wordt volgens de geïnterviewden nog onvoldoende gebruik gemaakt van de inhoudelijke expertise van de reclasseringswerkers om tot een gezamenlijke afdoening te komen. Een goede samenwerking tussen de verschillende ketenpartners is van belang voor een goed functioneren van ZSM en daarmee voor een efficiënte afdoening van veel voorkomende criminaliteit. Volgens Bouman GGZ delen de ketenpartners de toewijding om aan eenzelfde doel binnen ZSM te werken, maar de daadwerkelijke uitvoering van de samenwerking behoeft nog meer aandacht. Om deze samenwerking te verbeteren, is er voor de verschillende functionarissen binnen ZSM een opleidingstraject ontwikkeld waaraan de medewerkers nu deelnemen.

Vanwege de aanzienlijke instroom vanuit ZSM produceert Bouman GGZ een flink aantal beknopte reclasseringsadviezen. Voor de niveaubepaling en risico-inschatting tijdens een reclasseringstoezicht is echter een RISc[14] nodig. Dit betekent dat er voor deze zaken opnieuw diagnostiek moet worden afgenomen. Om de adviseurs hierin enigszins te ontlasten, is een aantal toezichthouders opgeleid om de RISc af te nemen bij recent gestarte toezichten (zie paragraaf 4.1.1). Daarnaast probeert Bouman GGZ bij ZSM zoveel mogelijk adviezen mondeling af te doen.

3.1.2 Opstellen reclasseringsadvies

De medewerkers van het planningsbureau nodigen de cliënten uit en zetten de afspraak in de agenda van de adviseur. In deze uitnodiging staat zowel voor het eerste als voor het tweede gesprek een datum en tijdstip. Het tijdsbestek tussen deze gesprekken is twee weken. Na het tweede gesprek heeft de adviseur nog twee weken de tijd om het rapport zo nodig aan te passen. In totaal is de doorlooptijd zes weken. Deze werkwijze – in combinatie met relatief kleine caseloads – komt voort uit de Lean Six Sigma-methodiek op basis waarvan Bouman GGZ de pilot ‘Rap Rapporteren’ heeft gedraaid. Hierdoor werden de doorlooptijden teruggedraaid naar maximaal 36 dagen[15]. Door de hoge instroom blijkt deze werkwijze en daarmee de verkorte doorlooptijd echter niet altijd meer haalbaar; hierin is geen ruimte voor adviesopdrachten die ad hoc moeten worden opgepakt. Bouman GGZ gaf op het moment van de doorlichting aan dat zij deze werkwijze gaat evalueren.

[12] ZSM staat voor Zo snel, slim, selectief, simpel en samenlevingsgericht mogelijk een beslissing nemen over de afdoening van veel voorkomende criminaliteit.
[13] ZSM+ heeft dezelfde werkwijze als ZSM, maar focust onder andere op de doelgroepen huiselijk geweld en veelplegers. Hierbij spelen meerdere partijen, waaronder de gemeente, een consulterende rol.
[14] RISc (Recidive Inschattings Schalen) is een instrument dat op basis van criminogene factoren het recidiverisico, mogelijkheden voor gedragsbeïnvloeding en de geschikte gedragsinterventies bepaalt.
[15] Jaarplan Reclassering team advies (december 2013).

Waar nodig en waar mogelijk gebruiken de adviseurs diagnostiek om de problematiek van de cliënt in kaart te brengen. Meestal onderbouwen zij de rapportage met een RISc. In een aantal gevallen – bijvoorbeeld bij het inloopspreekuur – is dit niet mogelijk. De adviseurs spreken de cliënten in dit geval kort en hebben geen tijd om een RISc af te nemen. In plaats daarvan nemen zij een QuickScan af. Wanneer zij daar constateren dat een RISc noodzakelijk is, nemen zij dit op in het advies, zodat bekend is dat een RISc nodig is om de problematiek van de verdachte goed in kaart te brengen.

Wanneer een cliënt niet verschijnt op de oproep om mee te werken aan een reclasseringsadvies, maakt de adviseur een reclasseringsadvies op basis van de reeds bekende gegevens. Er vindt dan geen diagnostiek plaats.

3.1.3 Kwaliteit reclasseringsadvies

De adviseurs formuleren – indien geïndiceerd – een plan van aanpak voor de cliënt en bijbehorende bijzondere voorwaarden. Wanneer hier geen aanleiding voor is, beargumenteren zij dit. De adviseurs maken zo mogelijk gebruik van referenten, beschrijven de leefgebieden uitvoerig en beargumenteren het recidiverisico.

Om een cliënt te verwijzen naar zorg, maken de adviseurs gebruik van Informatievoorziening forensische zorg (Ifzo)[16]. De adviseurs vinden de webapplicatie een verbetering voor de aanmelding van klinische behandelingen, voor de ambulante behandelingen geldt dit volgens hen minder. Behandelinstellingen vereisen voor een ambulant traject motivatie van de cliënt, terwijl dit volgens de adviseurs bij deze doelgroep vaak ontbreekt. Een algemeen knelpunt hieromtrent betreft het kunnen bepalen van de startdatum voor de behandeling; om een cliënt aan te melden voor een klinische behandeling, dient het vonnis onherroepelijk te zijn en de behandeling te zijn opgenomen in de beschikking. Zonder deze voorwaarden kan de forensische zorgaanbieder niet de klinische plaatsing starten.

Naast het verwijzen naar zorg, kunnen de adviseurs bepalen dat het volgen van een gedragsinterventie is geïndiceerd. Als uit een RISc naar voren komt dat er sprake is van (een combinatie van) bepaalde problematiek, stelt de RISc een passende gedragsinterventie voor. Het is echter mogelijk dat er toch twijfels zijn over de geschiktheid voor deelname. Om hier een goede inschatting van te kunnen maken, komt het voor dat er overleg is met de trainers (zie paragraaf 5.1.2).

De adviseurs bespreken het rapport met de cliënt, mits de cliënt op deze afspraak verschijnt.

De Inspectie VenJ constateert dat de reclasseringsadviezen van Bouman GGZ van goede kwaliteit zijn. Deze geven antwoord op de vraag van de opdrachtgever en zijn goed onderbouwd. De opdrachtgevers zijn dan ook over het algemeen tevreden over de kwaliteit van de reclasseringsadviezen.

[16] Informatievoorziening forensische zorg is een webapplicatie, die de uitvoering van het forensische zorgstelsel ondersteunt en de informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners vereenvoudigt. 3RO gebruikt het om een indicatiestelling voor ambulante zorg of begeleid wonen op te stellen.

3.1.4 Controle van het reclasseringsadvies

Het hoofd van het team advies is sinds een half jaar tevens de werkbegeleider van dit team. In diezelfde periode is ook besloten om de werkbegeleidende taken anders in te vullen; niet langer worden alle uitgaande stukken gelezen. Om de kwaliteit van de reclasseringsadviezen te borgen, vindt er driemaal per week onder voorzitterschap van het hoofd van het team advies casuïstiekbespreking plaats. De adviseurs schrijven zich voor een van deze besprekingen in wanneer zij een RISc af hebben. Daarmee komen elke diagnose en plan van aanpak ter sprake. Het hoofd advies leest vervolgens steekproefsgewijs de rapporten; de inhoud hiervan moet logisch voortvloeien uit de RISc. Voor nieuwe medewerkers en medewerkers die meer aansturing nodig hebben, houdt zij extra aandacht. Binnen het team advies is bekend wie zelfstandig een rapport er uit kan sturen. Naast de casuïstiekbespreking, houdt het hoofd ook individuele caseloadbesprekingen met de adviseurs.

Sommige medewerkers geven aan dat zij nog moeten wennen aan deze grotere mate van zelfstandigheid. Het is volgens hen wel een prettig idee dat hun hoofd op aangeven altijd bereid is om het rapport te lezen.

Bouman GGZ maakt met deze werkwijze een onderbouwde keuze welke reclasseringsadviezen de werkbegeleider nog leest, waardoor de organisatie de kwaliteit ervan borgt.

3.1.5 Afronding reclasseringsadviezen

Levertermijn Openbaar Ministerie
Het OM is de grootste opdrachtgever van de reclasseringsorganisaties en in die hoedanigheid een belangrijke ketenpartner. Voor een goede inhoudelijke voorbereiding van een strafzaak op de rechtszitting, is het van belang dat reclasseringsorganisaties de reclasseringsadviezen tijdig aanleveren. Dit betekent dat er gezamenlijke afspraken zijn over de levertijden van reclasseringsadviezen en onder welke voorwaarden dit dient te gebeuren.

Bouman GGZ stuurt op het behalen van de doorlooptijden, hetgeen betekent dat zij zes weken de tijd hebben om de reclasseringsadviezen op te stellen om deze vervolgens twee weken voor de zitting op te leveren. Hiervoor is echter wel een zittingsdatum nodig. De respondenten van het OM geven echter aan dat het niet altijd mogelijk is om een zittingsdatum bij de opdracht mee te geven. In omvangrijke zaken vraagt het OM in een vroeg stadium een reclasseringsadvies aan. Echter, zij plant dan nog geen zittingsdatum omdat ook andere partijen onderzoek dienen te verrichten ten behoeve van een inhoudelijke behandeling van de zaak op zitting. Als er geen zittingsdatum is, geeft het OM een leverdatum aan op basis van een doorlooptijd. Zoals in paragraaf 3.1.1 beschreven, geeft Bouman GGZ prioriteit aan een opdracht met een zittingsdatum. Enerzijds omdat het bij deze opdrachten grotere gevolgen heeft wanneer er geen tijdige levering is; namelijk het ontbreken van een reclasseringsadvies op de zitting en financiële consequenties. Anderzijds omdat het opleveren van een reclasseringsadvies zonder een geplande zittingsdatum, op de daadwerkelijke zittingsdatum een gedateerd beeld kan geven. Volgens de respondenten komt het voor dat het OM, nadat zij reeds een adviesopdracht heeft verstrekt, toch onverwachts een zittingsdatum bekendmaakt die op korte termijn plaatsvindt en daarmee niet de doorlooptermijnen in acht neemt. Doordat deze zaken bij de verdeling blijven liggen totdat er een zittingsdatum bekend is, kan Bouman GGZ niet altijd meer voldoen aan de leverdatum.

Om de levertermijnen van de reclassering te optimaliseren, loopt er een landelijk project 'Advies op tijd'. Bouman GGZ heeft in de periode 15 juli 2013 tot en met 15 juli 2014 van het OM 275 adviesopdrachten ten behoeve van een rechtszitting met zittingsdatum ontvangen. Hiervan is 64% op tijd – dat wil zeggen twee weken voor de rechtszitting – aangeleverd. De reclasseringsorganisaties streven naar een percentage van 90% op 1 januari 2016. Mogelijk ligt het percentage op tijd geleverde reclasseringsadviezen iets hoger, immers, de opdrachten zonder zittingsdatum zijn buiten beschouwing gelaten. Hierover zijn echter geen cijfers bekend. Het aantal op tijd geleverde reclasseringsadviezen ligt nog niet op het beoogde niveau.

Levertermijn penitentiaire inrichtingen
De levertermijn voor een reclasseringsadvies voor DJI hangt af van het strafrestant van de gedetineerde. Bij een strafrestant van minder dan 24 maanden moet de reclassering binnen 28 dagen leveren. Bij een langer strafrestant moet de reclassering dit binnen 56 dagen doen. Tijdige levering is noodzakelijk, omdat het reïntegratietraject voor de gedetineerde dan al tijdens de detentieperiode kan starten.

Bouman GGZ ontvangt relatief weinig DJI-opdrachten. Dit terwijl zij in twee PI's in de regio intramuraal werkzaam is. Bouman GGZ heeft namelijk in PI Dordrecht en PI Krimpen aan de IJssel een pilot lopen om de rapporten ten behoeve van Binnen Beginnen vaker op tijd te leveren. In deze nieuwe werkwijze zijn adviseurs werkzaam in de PI. Naast het versturen van de opdracht volgens de formele administratieve eisen, krijgen de adviseurs meteen een kopie van de opdracht. De administratieve route die de opdracht aflegt neemt tijd in beslag, maar door dit parallelle proces kan de adviseur nu alvast starten. Daarnaast leggen zij door hun standaard aanwezigheid in de PI sneller en makkelijker contact met de gedetineerden en andere functionarissen. Een andere verandering is dat de adviseurs maar aan twee reclasseringsadviezen tegelijk werken. Hierdoor kunnen zij in theorie iedere week twee reclasseringsadviezen opstellen. De uitkomst van deze pilot is dat het aantal op tijd geleverde reclasseringsadviezen is gestegen van 8% naar 70%.

PI Krimpen aan den IJssel – vanuit een samenwerkingsverband met PI Rotterdam – stuurt de reclassering ten aanzien van de leverdata aan op casusniveau. PI Krimpen aan den IJssel houdt rappellijsten bij die zij wekelijks verstuurt naar de reclasseringsorganisaties. Hieruit blijkt dat in de meeste gevallen waarin een reclasseringsorganisatie niet op tijd levert, sprake is van een gegronde reden hiervoor. Een gegronde reden is het wachten op een aanvullende rapportage van een gedragsdeskundige. Volgens PI Rotterdam is er vaker overschrijding van de termijn wanneer er twee reclasseringsregio's betrokken zijn bij het advies. Dit kan het geval zijn wanneer er in het kader van een penitentiair programma de ene regio het reclasseringsadvies over de haalbaarheid van het penitentiaire programma opstelt, en de andere regio – waarin het te controleren huisadres van de cliënt is gelegen – het huisbezoek voor de haalbaarheid van elektronische controle aflegt.

Project 'Slimmer reclasseren'
Mede naar aanleiding van de Auditrapportage advies (9 mei 2014) heeft Bouman GGZ een plan van aanpak (23 juli 2014) opgesteld. Hierin is het 'Slimmer reclasseren' verwerkt[17]. Ten aanzien van het taakspecialisme advies betekent dit dat wordt gefocust op de doorlooptijden van de adviesproducten. Het voornemen is om de adviesformats in te korten; alleen de criminogene factoren die van toegevoegde waarde zijn om toe te lichten, schrijven de adviseurs uit in de RISc en vervolgens in het rapport. Ook gaat Bouman GGZ nog selectiever om met de instroom vanuit ZSM, TOM[18] en vroeghulp, waarbij zij bepaalt of een (beknopt) reclasseringsadvies nodig is. Zo kan in bepaalde gevallen gekozen worden voor een voortgangsrapportage vanuit een lopend toezicht in plaats van een nieuw (beknopt) reclasseringsadvies. Op het moment van de doorlichting was Bouman GGZ bezig om deze voornemens te implementeren. Bouman GGZ heeft reeds een caseloadmonitor ontwikkeld die de levertermijnen bewaakt.

3.2 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

Algemene conclusie
De Inspectie VenJ is over het algemeen tevreden over de werkwijze van Bouman GGZ ten aanzien van het taakspecialisme advies. Bouman GGZ heeft een werkwijze ontwikkeld waarin er balans is tussen meer zelfstandigheid voor de adviseur en controle op de kwaliteit van de reclasseringsadviezen. Tijdens de frequente casuïstiekbesprekingen worden namelijk het plan van aanpak, de bijzondere voorwaarden of de reden om hiervan af te zien, besproken in aanwezigheid van andere adviseurs en het hoofd van het team advies.

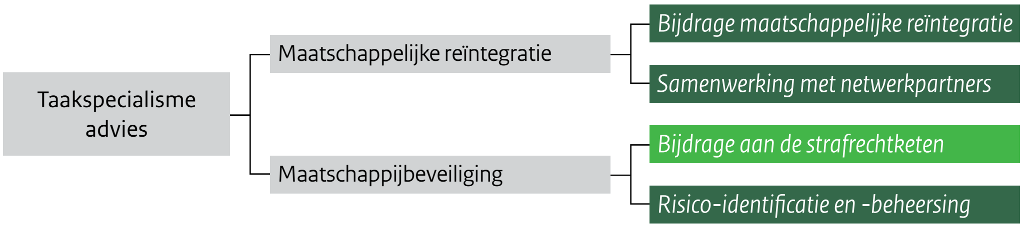
Oordeel per aspect
De twee aspecten waarop de Inspectie VenJ het taakspecialisme advies toetst, te weten 'maatschappelijke reïntegratie' en 'maatschappijbeveiliging', vallen uiteen in vier criteria. Dat zijn respectievelijk 'bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie', 'samenwerking met netwerkpartners', 'bijdrage aan de strafrechtketen' en 'risico-identificatie en -beheersing'. Figuur 4 geeft de oordelen op de getoetste criteria schematisch weer, gevolgd door een tekstuele toelichting.

---

[17] Slimmer reclasseren is een project binnen de 3RO dat naar aanleiding van de bezuinigingen van het ministerie van Veiligheid en Justitie is opgezet. Voor de taakspecialismen zijn aanpassingen gedaan in de werkwijzen om onder andere snellere doorlooptijden te bewerkstelligen.

[18] TOM staat voor Taakstraf Openbaar Ministerie. Als de verdachte de taakstraf accepteert, gaat het OM niet over tot vervolging.

Figuur 4: *Oordeel taakspecialisme advies*

Maatschappelijke reïntegratie

Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie

De Inspectie VenJ is positief over de wijze waarop de reclasseringsadviezen bijdragen aan de maatschappelijke reïntegratie. Deze zijn zo mogelijk onderbouwd met diagnostiek en wanneer een plan van aanpak en bijzondere voorwaarden zijn geïndiceerd, zijn deze beargumenteerd onderdeel van het reclasseringsadvies.

Samenwerking met netwerkpartners

De Inspectie VenJ constateert dat de adviseurs waar nodig samenwerken met netwerkpartners. Een knelpunt voor hen is dat zij voor de aanmelding van een klinische behandeling bij zorginstanties over het vonnis moeten beschikken. Hier kunnen zij echter nog niet over beschikken, omdat de zitting nog moet plaatsvinden. Dit belemmert de mogelijkheid om een cliënt spoedig aan te melden, nog voor de zitting zal plaatsvinden.

Maatschappijbeveiliging

Bijdrage aan de strafrechtketen

De Inspectie VenJ constateert dat de kwaliteit van de reclasseringsadviezen over het algemeen op orde is. Desalniettemin is er ook een verbeterpunt voor zowel Bouman GGZ als het OM – ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid – ten aanzien van de doorlooptijd van de reclasseringsadviezen. De Inspectie VenJ acht de hoge instroom aan adviesopdrachten, en daardoor de oplopende wachtrij om deze opdrachten te kunnen verdelen aan de adviseurs, zorgwekkend. Dit vergt van Bouman GGZ een strikte sturing op de verdeling, prioriteitstelling en leverdata. Daarin wordt Bouman GGZ in zekere mate belemmerd door het beperkte aantal aangeleverde zittingsdata bij adviesopdrachten vanuit het OM, die weer afhankelijk is van de rechtbank. Voor efficiënte sturing hierop is Bouman GGZ gebaat bij een op de opdracht vermelde zittingsdatum. Desalniettemin is een percentage van 64% aan op tijd geleverde reclasseringsadviezen waarbij wél een zittingsdatum bekend is, te laag.

Aanbeveling aan Bouman GGZ

- Lever de reclasseringsadviezen tijdig aan.

Aanbeveling aan het OM

- Lever bij een adviesopdracht tevens de zittingsdatum aan.

Risico-identificatie en -beheersing

De Inspectie VenJ concludeert dat adviseurs van Bouman GGZ voldoende aandacht hebben voor risico-identificatie en -beheersing. De onderzochte reclasseringsadviezen geven een specifieke onderbouwing van het recidiverisico. Op basis van de vastgestelde risico's op de criminogene factoren adviseren de adviseurs controlemiddelen waarmee de risico's kunnen worden beperkt. Hetzelfde geldt voor de bijzondere voorwaarden.

4 Toezicht

In dit hoofdstuk beoordeelt de Inspectie VenJ het taakspecialisme toezicht aan de hand van de aspecten 'maatschappelijke reïntegratie' en 'maatschappijbeveiliging'. Om hier een oordeel over te kunnen geven, schetst de Inspectie VenJ eerst haar bevindingen. Hierbij volgt zij zo veel als mogelijk het proces; de start van het toezicht, de invulling van het toezicht en de afronding hiervan. Het hoofdstuk sluit af met conclusies en oordelen op de getoetste aspecten en criteria.

4.1 Bevindingen

4.1.1 Start van het toezicht

Verdeling van de opdracht
Nieuwe toezichtopdrachten komen bij de twee hoofden van de teams toezicht binnen; team 1 met specialistische toezichten, zoals elektronische controle (EC), en team 2 met reguliere toezichten.

Het hoofd van het team 2 verdeelt deze opdrachten direct aan een vaste toezichthouder. De reguliere toezichten worden verdeeld aan team 2; de flexibele unit. Dit team van toezichthouders neemt bij nieuwe opdrachten de eerste meldplichtcontacten op zich. Binnen Bouman GGZ geldt de afspraak dat een cliënt maximaal drie weken onder deze flexibele unit valt, alvorens te worden toegewezen aan een vaste toezichthouder. Bij het verdelen aan een vaste toezichthouder prioriteert de werkbegeleider op basis van het recidiverisico.

Tijdige start
Mede ten behoeve van een effectieve tenuitvoerlegging van de straf, zijn er landelijke richtlijnen die aangeven binnen welke termijn toezichten moeten starten[19]. Op basis van deze parameters start Bouman GGZ 44% van haar toezichten op tijd (hierin wordt geen onderscheid gemaakt tussen schorsingstoezichten en reguliere toezichten)[20]. Dit is aan de lage kant. Om toezichten

[19] Een schorsingstoezicht moet volgens deze richtlijnen binnen een week na de schorsingsbeschikking starten, een regulier reclasseringstoezicht binnen een maand nadat het vonnis onherroepelijk is. In het geval van een penitentiair programma of voorwaardelijke invrijheidstelling dient het toezicht direct na detentie aan te vangen.
[20] De meting is gedaan op 2 juli 2014 over toezichten die in de drie maanden daar aan voorafgaand zijn gestart.

tijdig te starten, is Bouman GGZ echter deels afhankelijk van het OM voor het tijdig aanleveren van opdrachten. Tot augustus 2014 leverde het OM 128 van de 896 opdrachten op tijd aan bij het instroompunt 3RO. Uitgesplitst naar modaliteit, blijken voornamelijk voorwaardelijke veroordelingen te laat te worden aangeleverd (658 van de 669 opdrachten waren te laat).

In een brief van het ministerie van Veiligheid aan Justitie aan de SVG, gedateerd 30 juni 2014, erkent het ministerie de afhankelijkheden in de keten en de invloed hiervan op het vermogen van de reclassering om toezichten tijdig te starten. Gebaseerd op deze constatering gebruikt het ministerie voor de tweede helft van 2014 een andere meetmethode. Een schorsingstoezicht dient binnen een week na ontvangst van de opdracht van het CJIB te starten, een regulier toezicht binnen twee weken na ontvangst van de opdracht. Conform deze nieuwe meetmethode start Bouman GGZ 82,2% van de voorwaardelijke veroordelingen op tijd en 87,5% van de schorsingsopdrachten.[21] Door deze nieuwe richtlijn zit Bouman GGZ boven de gestelde normen van 70% voor voorwaardelijke veroordelingen en 75% voor schorsingstoezichten.

Ten tijde van de doorlichting waren 61 toezichten nog niet gestart[22]. Hiervan verblijven 26 cliënten in detentie.

Tijdigheid toezichtovereenkomst

Om een basis neer te leggen voor het toezicht waardoor het voor beide partijen duidelijk is wat het toezicht inhoudt, stelt de reclassering een toezichtovereenkomst op. De toezichtovereenkomst dient binnen zes weken na aanvang van het toezicht te worden ondertekend door de cliënt. Bouman GGZ stelt binnen twee weken na de start van het toezicht een basistoezichtovereenkomst op. In de basistoezichtovereenkomst worden reeds bekende feiten opgenomen, zoals de bijzondere voorwaarden waar de cliënt zich aan moet houden. Het opstellen en laten ondertekenen van de basistoezichtovereenkomst gebeurt tijdens het eerste of tweede meldplichtcontact.

Bouman GGZ heeft de interne werkafspraak dat een basistoezichtovereenkomst binnen twee maanden uitgewerkt dient te worden tot een verdiepende toezichtovereenkomst waarin dan ook de doelen en aandachtspunten zijn geformuleerd. Het blijkt echter dat zowel het omzetten naar een verdiepende toezichtovereenkomst, als het opnemen van SMART-geformuleerde doelen[23], niet altijd gebeurt. Bouman GGZ heeft naar aanleiding van een interne audit een verbeterplan opgesteld; deze constatering is hier onderdeel van.

Daarnaast worden toezichtovereenkomsten niet altijd aangepast als zich een wijziging voordoet in het toezicht. Ten behoeve hiervan is een nieuwe werkwijze geïntroduceerd waarbij de toezichtovereenkomst iedere drie maanden wordt besproken in de casuïstiekbespreking. In de casuïstiekbespreking wordt besloten of de toezichtovereenkomst nog voldoet, of dat een nieuwe versie nodig is. Ten tijde van de doorlichting was deze werkwijze nog niet gestart.

[21] Meetmoment: 28 augustus 2014.
[22] Meetmoment: 2 juli 2014.
[23] SMART staat voor Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden.

Inrichting toezicht
Het komt voor dat er bij de start van een toezicht geen RISc aanwezig is, terwijl de RISc aangeeft welke problematiek op de leefgebieden speelt en welke intensiteit van het toezicht nodig is. Dit is bijvoorbeeld aan de orde wanneer het reclasseringsadvies tot stand is gekomen op basis van een QuickScan. Het toezicht start dan in principe standaard in niveau 2[24]. Het streven is om na de start alsnog zo snel mogelijk een RISc af te nemen; dit duurt doorgaans ongeveer zes weken. Om de adviseurs te ontlasten is deze taak bij een select aantal toezichthouders belegd.

Een knelpunt betreft de snelheid waarmee de vonnissen worden aangeleverd bij Bouman GGZ. Zoals reeds in paragraaf 3.1.3 aan bod kwam, is het vonnis onder andere nodig om een cliënt te kunnen aanmelden voor zorg. Dit is onderwerp van gesprek tussen de reclassering, het OM en de rechtbank. Er is een e-mailadres van het OM waar toezichthouders naar kunnen e-mailen indien zij bij een opdracht geen vonnis hebben ontvangen.

4.1.2 Invulling van het toezicht

Handboek 3RO
De werkwijzen voor de toezichthouders zijn vastgelegd in het Handboek 3RO, dat is terug te vinden op het intranet. De toezichthouders raadplegen dit zo nodig.

Duobegeleiderschap
Om de continuïteit van het toezicht te waarborgen, is het belangrijk dat dit bij afwezigheid van de vaste toezichthouder door een ander wordt overgenomen. Bij niveau 3- en tbs-toezichten werken toezichthouders met een vaste tweede toezichthouder. De tweede toezichthouder is nauw betrokken bij deze toezichten. Bij de overige toezichten maakt Bouman GGZ geen gebruik van een vaste tweede toezichthouder als achtervang. Hier wordt er met vaste groepen gewerkt. Deze groepen, bestaande uit ongeveer acht medewerkers, nemen ook gezamenlijk deel aan de casuïstiekbespreking.

Contactfrequentie
Bouman GGZ heeft geïnvesteerd in het behalen van de contactfrequentie voor de verschillende toezichtniveaus. Zo is het planningsbureau verantwoordelijk voor het plannen van de meldplichtcontacten. Toezichthouders ontvangen wekelijks een overzicht waarin zij per cliënt kunnen zien of ze de contactfrequentie halen. De contactfrequentie voor niveau 1 ligt op 118%, voor niveau 2 op 103% en niveau 3 op 95%[25].

De toezichthouders hebben aandacht voor zowel controle als begeleiding van de cliënt. Wel geven zij aan tijdens bepaalde periodes meer te begeleiden dan te controleren. Dit is dan ingegeven door de situatie van de cliënt.

(In)formele netwerk
Om vanuit meerdere invalshoeken zicht te hebben op het reilen en zeilen van de cliënt, maken toezichthouders gebruik van referenten. Toezichthouders maken voornamelijk gebruik van het formele netwerk. Met verschillende organisaties zijn samenwerkingsovereenkomsten opgesteld teneinde dit contact te stroomlijnen.

[24] De reclassering verdeelt de intensiteit van het toezicht over drie niveaus. Hierbij is niveau 1 het minst intensief en niveau 3 het meest intensief.
[25] Meetmoment: 2 juli 2014.

Bouman GGZ heeft in haar jaarplan het speerpunt opgenomen beter samen te werken met de zorgafdelingen binnen de moederorganisatie Bouman GGZ. Om dit te verwezenlijken, zijn er bij de klinieken en andere behandelinstellingen contactpersonen aangesteld.

Toezichthouders geven aan alleen contact te onderhouden met het informele netwerk van de cliënt als zij daar een meerwaarde in zien voor het toezicht. Sommige cliënten willen echter niet dat de reclassering contact heeft met hun familie of vrienden. Toezichthouders geven aan deze wens te respecteren, tenzij dit contact van belang is voor de uitvoering van het toezicht (bijvoorbeeld bij een veroordeling voor huiselijk geweld).

Evaluaties
Om er zeker van te zijn dat het toezicht aan blijft sluiten bij de situatie van de cliënt, is het nodig om het toezicht met enige regelmaat te evalueren. Bouman GGZ heeft als richtlijn dat toezichthouders dit iedere drie maanden doen. Uit het onderzoek blijkt dat hier wel op wordt gestuurd, maar dat het voor de toezichthouders moeilijk blijft om hier daadwerkelijk gevolg aan te geven. Toezichthouders geven zelf aan het evalueren belangrijk te vinden, maar er geen tijd voor vrij te maken omdat het geen productie-eis is. De eindevaluaties worden wel opgesteld.

Voortgangsverslagen
Bouman GGZ komt de rapportagemomenten in het kader van de voortgang van het toezicht na. Toezichthouders stellen de verplichte voortgangsverslagen voor de specialistische toezichten op. Voor reguliere toezichten zijn periodieke voortgangsverslagen niet verplicht; hier worden deze opgesteld als er zich bijzonderheden in de casus voordoen.

Het OM is over het algemeen tevreden over de voortgangsverslagen. De PI geeft echter aan weinig voortgangsrapportages op tijd te ontvangen en de inhoud hiervan vaak als summier te beoordelen. De PI stuurt ten behoeve van de levertermijnen rappellijsten naar de reclassering.

Herdiagnostiek
Herdiagnostiek vindt plaats als daar een concrete aanleiding toe is, zoals een wijziging in of een verlenging van het toezicht. Bij het verlopen van de RISc nemen toezichthouders geen nieuwe RISc af.

Dreigende onbeheersbaarheid en ongewenst gedrag
Indien er sprake is van risicosignalen en/of dreigende onbeheersbaarheid neemt de toezichthouder contact op met de behandelaar (indien de cliënt een behandeling volgt) en is er zo nodig contact met het OM. Dreigende onbeheersbaarheid en/of ongewenst gedrag wordt – ten behoeve van de besluitvorming over vervolgstappen – altijd besproken in de casuïstiek.

Contact met OM
Contact met het OM verloopt via de werkbegeleiders van Bouman GGZ en de ketenprocesmedewerker van het OM. Beide partijen zijn tevreden over de samenwerking, de bereikbaarheid van elkaar en de kwaliteit van de rapporten.

Bij een overtreding van een bijzondere voorwaarde kan de toezichthouder overgaan tot het opstellen van een 'advies TUL'[26]. Om dit proces sneller en beter te laten verlopen, loopt het 'project TUL' waar de reclasseringsorganisaties in de regio aan deelnemen. Ten behoeve van deze pilot is een middel ontwikkeld waarmee de toezichthouders beter kunnen afwegen of een advies TUL een reële vervolgstap is. Er wordt van de toezichthouders verwacht dat zij meer sturende informatie opsturen naar de ketenprocesmedewerker over de vervolgstappen die zij voornemens zijn om te maken met de cliënt. Daarnaast wordt de kwaliteitscontrole op de rapporten meer bij de reclassering gelegd.

Het OM houdt bij of de adviezen TUL tot een inhoudelijke wijziging van het toezicht leidt: in 78% van de zaken is dit het geval. Verdere resultaten van de pilot zijn nog niet beschikbaar.

Registratie in IRIS
De Inspectie VenJ heeft inzage gehad in IRIS. Hoewel dit een select aantal zaken betreft, valt op dat er verschillen zijn in de kwaliteit van de verslaglegging en de navolgbaarheid van de toezichten. Zo is niet overal de afgenomen RISc opgenomen in het systeem, worden casuïstiekbesprekingen en contacten met het (in)formele netwerk niet altijd geregistreerd en zijn er verschillen in de verslaglegging van ongewenst gedrag en meldplichtcontacten. Op de andere onderwerpen is verslaglegging van toezichten in IRIS nagenoeg volledig.

Check op de uitvoering
Een speerpunt binnen Bouman GGZ is verdere professionalisering van de medewerkers. Voor de werkbegeleiders betekent dit een verschuiving van een voornamelijk controlerende rol naar een meer coachende rol. Het uitgangspunt hierbij is dat, door te investeren in de vaardigheden van medewerkers, minder controle nodig is op de output. Medewerkers worden hierin ondersteund door recentelijk ontwikkelde instructies en checklists voor bepaalde stukken.

Voorheen lazen werkbegeleiders alle stukken, zoals adviezen TUL, evaluaties en waarschuwingen. De laatste jaren hielden de werkbegeleiders in grote lijnen bij wat voor soort opmerkingen zij bij iedere toezichthouder hadden. Op basis hiervan is in het voorjaar besloten welke stukken van welke toezichthouders niet meer standaard worden gelezen. Werkbegeleiders moeten nog wel alle stukken goedkeuren in IRIS en lezen steekproefsgewijs hiervan de inhoud. Het is voor toezichthouders altijd mogelijk om een stuk voor te leggen aan de werkbegeleider, ook al is dit niet meer verplicht.

Toezichthouders voeren maandelijks een caseloadgesprek met hun leidinggevende. Dit gesprek vindt plaats op basis van de monitor waarin kwantitatieve gegevens staan over de caseload van de betreffende toezichthouder. Deze gesprekken vinden dan ook meer op een procesmatig niveau plaats.

Verdere kwaliteitsborging vindt plaats in de casuïstiekbesprekingen. Deze vinden wekelijks plaats in de vaste groepen van zo'n acht toezichthouders. Van een aantal onderwerpen is afgesproken dat deze standaard besproken dienen te worden, zoals niveau 3 zaken, nieuwe cliënten, het voornemen om het toezichtniveau aan te passen, het geven van een berisping of waarschuwing en de toezichtovereenkomst.

[26] TUL: tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke straf.

4.1.3 Voortijdig beëindigen toezicht

Het reclasseringstoezicht wordt voortijdig negatief beëindigd als de bijzondere voorwaarden niet nagekomen (kunnen) worden. Wanneer dit voornemen er is, neemt de toezichthouder hierover contact op met de opdrachtgever. Het OM kan vervolgens een vordering indienen tot tenuitvoerlegging van de gehele of gedeeltelijke voorwaardelijke straf.

Voor het juiste signaal naar de cliënt dat het toezicht niet voorgezet kan worden, is het van belang dat een TUL-zitting snel plaatsvindt. De snelheid van deze planning is ook een aspect van het hiervoor genoemde 'project TUL'. De afspraak is dat een TUL-zitting, na het besluit van het OM om een vordering in te dienen bij de rechtbank, binnen 45 dagen plaatsvindt. Het OM geeft aan dat dit structureel niet haalbaar is. Dit heeft te maken met de werkwijzen van het OM en de rechtbank. Allereerst dient het OM deze zaken acht weken voor de zitting aan de administratie van de rechtbank aan te leveren. Ten tweede stapelt het OM alle TUL-zaken voor de politierechter en doet deze eens per maand af op één zittingsdag die in het teken staat van de TUL-zaken. Voorts worden TUL-zaken voor een meervoudige kamer tussen reguliere zittingen gehouden. Hiervoor is het OM dus afhankelijk van de algemene drukte bij de meervoudige kamer.

Uit de interviews blijkt dat de termijn tot aan de zitting varieert. Totdat de TUL-zitting plaatsvindt, moeten toezichthouders in principe doorgaan met het uitnodigen van de cliënt; in een aantal gevallen krijgen zij toestemming van het OM om de cliënt niet meer uit te nodigen.

4.2 Conclusies, oordelen en aanbevelingen

Algemene conclusie

De Inspectie VenJ concludeert dat Bouman GGZ over het algemeen op goede wijze uitvoering geeft aan het toezicht en op verantwoorde wijze op zoek is naar kwaliteitsborging en -verbetering.

De wijze van kwaliteitsborging geschiedt op een zorgvuldige manier. De rol van werkbegeleiders verschuift van een controlerende naar een meer coachende rol, waarbij op basis van beargumenteerde gronden voor het ene onderwerp meer aandacht is dan voor het andere onderwerp. Op dezelfde wijze is er sprake van differentiatie tussen medewerkers.

Een algemeen verbeterpunt betreft de registratie in IRIS. Op de meeste onderdelen is de registratie voldoende, maar de Inspectie VenJ constateert dat er op onderdelen nog verbetering nodig is. Toezichten zijn niet altijd goed navolgbaar. Dit is van invloed op de oordelen ten aanzien van de maatschappijbeveiliging.

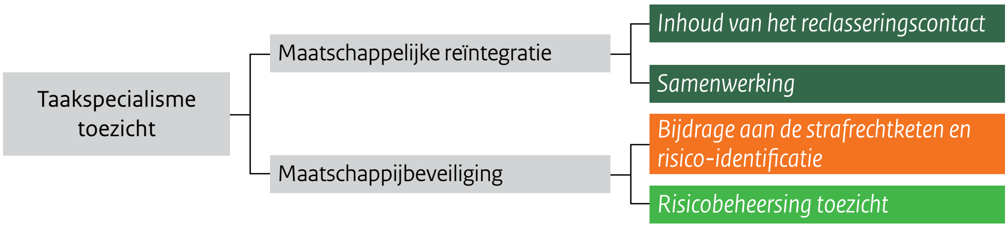
Aanbeveling

- Zorg voor volledige verslaglegging in IRIS.

Oordeel per aspect

De twee aspecten waarop de Inspectie VenJ het taakspecialisme toezicht toetst, te weten 'maatschappelijke reïntegratie' en 'maatschappijbeveiliging', vallen uiteen in vier criteria. Dat zijn respectievelijk 'inhoud van het reclasseringscontact', 'samenwerking', 'bijdrage aan de strafrechtketen en 'risico-identificatie' en 'risicobeheersing toezicht'. Figuur 5 geeft de oordelen op de getoetste criteria schematisch weer, gevolgd door een tekstuele toelichting.

Figuur 5: *Oordeel taakspecialisme toezicht*

Maatschappelijke reïntegratie

Inhoud van het reclasseringscontact

Toezichthouders geven op een goede manier inhoud aan het reclasseringscontact. Door de gehanteerde werkwijze bij het ontbreken van een RISc bij aanvang van een toezicht, kan de toezichthouder binnen een redelijke termijn alsnog hierover beschikken.

Samenwerking

Bouman GGZ zoekt actief samenwerking met haar netwerkpartners. De recente investering in de samenwerking met de forensische zorgafdelingen – onder andere door het aanstellen van vaste contactpersonen bij de klinieken en behandelinstellingen – draagt bij aan een efficiënte samenwerking.

Maatschappijbeveiliging

Bijdrage aan de strafrechtketen en risico-identificatie

De bijdrage aan de strafrechtketen en de risico-identificatie voldoet beperkt aan de normen en verwachtingen van de Inspectie VenJ. De Inspectie VenJ constateert dan ook verbeterpunten, waarvan enkele buiten de invloedsfeer van Bouman GGZ liggen.

De Inspectie VenJ is weliswaar positief over het gebruik van basistoezichtovereenkomsten, maar constateert ook dat er nog niet altijd sprake is van zowel de benodigde verdieping hiervan met onder andere SMART-geformuleerde doelen, noch van een dynamische inzet van dit document[27].

Het tweede punt betreft het onvoldoende evalueren van de toezichten. Een regelmatige evaluatie van het toezicht aan de hand van de geformuleerde doelen is een belangrijk onderdeel van het methodisch werken en draagt bij aan effectief toezicht houden.

[27] Bouman GGZ heeft maatregelen getroffen om dit te verbeteren. Ten tijde van de doorlichting waren deze maatregelen nog niet van kracht.

Er zijn twee verbeterpunten die buiten de invloedsfeer van Bouman GGZ liggen; de tijdige aanlevering van de toezichtopdrachten en vonnissen vanuit het OM en de snelheid van de TUL-zittingen naar aanleiding van niet goed lopende toezichten. Hoewel er reeds een pilot is gestart om dit laatste punt te verbeteren, geeft het OM aan dat de staande afspraken hieromtrent – ook in relatie tot de rechtbank – niet haalbaar zijn. De Inspectie VenJ acht het van belang dat de betrokken partijen – in aanvulling op de pilot – de huidige afspraak evalueren, met het doel om de zitting zo snel mogelijk te laten plaatsvinden na het moment van uitbrengen van het advies TUL.

Aanbeveling aan Bouman GGZ
- Zorg voor verdieping van de basistoezichtovereenkomst met SMART-geformuleerde doelen, evalueer de toezichten en blijf mede hierdoor de toezichtovereenkomst als een dynamisch document gebruiken.

Aanbevelingen aan het OM
- Lever de toezichtopdrachten en de vonnissen sneller aan bij de reclassering.
- Verkort de tijd tussen het uitbrengen van het advies TUL en de zittingsdatum voor de tenuitvoerlegging van (een deel van) het voorwaardelijk strafrestant.

Risicobeheersing toezicht
De risicobeheersing tijdens de uitvoering van het toezicht voldoet overwegend aan de normen en verwachtingen van de Inspectie VenJ. Door het werken in vaste clusters en een gestructureerde invulling van de casuïstiekbespreking is geborgd dat een toezicht overdraagbaar is. Ook voldoet de contactfrequentie aan de normen en maken toezichthouders voldoende gebruik van het (in)formele netwerk van de cliënt. Zoals gezegd behoeft de navolgbaarheid van de overwegingen bij ongewenst gedrag verbetering.

Een verbeterpunt betreft de herdiagnostiek wanneer de RISc gedateerd dreigt te raken. Het is – met uitzondering van de tbs-toezichten – niet vanzelfsprekend dat het verloop hiervan wordt bijgehouden en een RISc opnieuw wordt afgenomen.

Aanbeveling
- Voer herdiagnostiek uit wanneer de huidige diagnostiek gedateerd dreigt te raken.

5 Gedragsinterventie

In dit hoofdstuk beoordeelt de Inspectie VenJ het taakspecialisme gedragsinterventie aan de hand van de aspecten ‘maatschappelijke reïntegratie’ en ‘maatschappijbeveiliging’. Om hier een oordeel over te kunnen geven, schetst de Inspectie VenJ eerst haar bevindingen. Hierbij volgt zij zo veel als mogelijk het proces; de randvoorwaarden voor het uitvoeren van gedragsinterventies, de toeleiding naar een gedragsinterventie en de uitvoering, tijdigheid en volledigheid van de gedragsinterventie. Het hoofdstuk sluit af met conclusies en oordelen op de getoetste aspecten en criteria.

5.1 Bevindingen

5.1.1 Randvoorwaarden

Team interventies
Om de reïntegratie van cliënten te bevorderen en gedragsverandering te bewerkstelligen, verzorgt Bouman GGZ meerdere erkende gedragsinterventies, te weten ‘Alcohol en Geweld’, ‘Korte leefstijltraining’ en ‘Leefstijltraining’. Daarnaast verzorgt zij ook de (nog) niet erkende trainingen ‘Kiezen Voor Verandering’ (KVV) en de ‘Borg’ (Beëindigen Relationeel Geweld). Trainers van Bouman GGZ geven de KVV samen met trainers van DJI in de PI’s in de regio. Zij geven de Borg samen met trainers van RN regio Rotterdam.

Faciliteiten
De trainers voeren de gedragsinterventies uit in het kantoorpand van Bouman GGZ in Rotterdam en in de PI’s in de regio. De extramurale gedragsinterventies vinden ook in de avonduren plaats. Er zijn voldoende faciliteiten om de trainingen te geven.

Waarborgen programma-integriteit
Om de kwaliteit van de gedragsinterventies hoog te houden, is het belangrijk dat de programma-integriteit is gewaarborgd. Hier zorgen de interventiecoaches in dienst van het Facilitair

Interventie Team (FIT[28]) voor door onder meer van iedere sessie video-opnamen te maken en deze te evalueren met de trainers.

5.1.2 Uitvoering gedragsinterventies

Aansluiting
Gedragsinterventies worden opgelegd als bijzondere voorwaarde en opgenomen in de toezicht-overeenkomst. Mede hierdoor is het dan ook van belang dat de diverse taakspecialismen elkaar opzoeken wanneer er bijzonderheden zijn ten aanzien van de deelnemer. Bouman GGZ geeft hier op diverse manieren invulling aan. Een speerpunt van het team interventies is namelijk om de gedragsinterventies meer onder de aandacht te brengen bij adviseurs en toezichthouders. Ten behoeve hiervan heeft het team verschillende presentaties gegeven over de (on)mogelijkheden van gedragsinterventies. Daarnaast houdt zij een keer per week een spreekuur, zodat adviseurs en toezichthouders de trainers kunnen benaderen met vragen.

Als er sprake is van contra-indicaties of als de trainer anderszins twijfelt over de geschiktheid van een cliënt voor een gedragsinterventie, neemt hij contact op met de interventiecoach. Na overleg wordt doorgaans direct een beslissing genomen over de toelating.

Relatie met het toezicht
Naast de samenwerking tussen trainers en toezichthouders via het wekelijks spreekuur, werken zij ook op andere manieren samen. Trainers maken van iedere deelnemer per sessie een schriftelijk verslag en sturen dat naar de toezichthouder van de betreffende cliënt. De schriftelijke verslagen van alle sessies dienen als input voor het eindverslag van de gedragsinterventie.

Toezichthouders bespreken de gedragsinterventie met de cliënt, stimuleren hem tot deelname indien de motivatie beperkt is, en helpen zo nodig met huiswerk. Indien een cliënt (veel) verzuimt of wanneer hij niet geschikt lijkt te zijn voor de gedragsinterventie, vindt er mondeling overleg plaats tussen de trainer en de toezichthouder. Het komt voor dat de cliënt hier ook zelf bij aanwezig is.

De samenwerking tussen de trainers en de trajectbegeleiders in PI's verloopt op dezelfde wijze. Een knelpunt betreft de aanwezigheid van de mentor van de gedetineerde bij de intake. In verband met de roostering is dit niet altijd haalbaar voor de mentor.

Tijdigheid
Om het beoogde effect te behalen met een gedragsinterventie, is het in ieder geval van belang dat cliënten de gedragsinterventie volgen binnen de duur van het toezicht; daarna is deelname namelijk niet meer mogelijk. Bij Bouman GGZ is een medewerker van de afdeling administratie verantwoordelijk voor het monitoren van de termijnen en de organisatie hieromtrent. Op deze wijze borgt de organisatie dat cliënten de gedragsinterventie binnen de termijn van het toezicht voltooien.

[28] Het FIT informeert, adviseert en ondersteunt de regio en waarborgt dat de gedragsinterventies op de juiste wijze worden uitgevoerd (programma-integriteit). Het FIT is gevestigd in het hoofdkantoor van Reclassering Nederland te Utrecht.

5.2 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

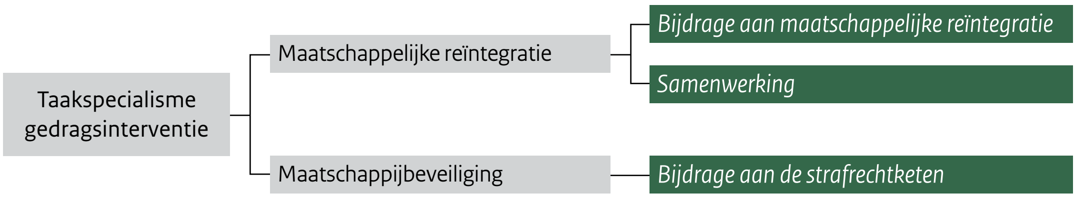
Algemene conclusie

De Inspectie VenJ is positief over de wijze waarop Bouman GGZ gedragsinterventies uitvoert; er zijn geen aandachts- en verbeterpunten.

Oordeel per aspect

De twee aspecten waarop de Inspectie VenJ het taakspecialisme gedragsinterventie toetst, te weten ‘maatschappelijke reïntegratie’ en ‘maatschappijbeveiliging’, vallen uiteen in een aantal criteria. Dat zijn respectievelijk ‘bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie’, ‘samenwerking’ en ‘bijdrage aan de strafrechtketen’. Figuur 6 geeft de oordelen op de getoetste criteria schematisch weer, gevolgd door een tekstuele toelichting.

Figuur 6: *Oordeel taakspecialisme gedragsinterventie*

Maatschappelijke reïntegratie

Bijdrage aan maatschappelijke reïntegratie

De verschillende gedragsinterventies die de trainers van Bouman GGZ geven, leveren een bijdrage aan de maatschappelijke reïntegratie. Door de ondersteuning vanuit het FIT is ook de programma-integriteit gewaarborgd.

Samenwerking

Opvallend is de goede samenwerking met de andere taakspecialismen; er zijn korte lijnen voor ad hoc overleg, een terugkerend spreekuur en er vindt terugkoppeling plaats over het verloop van een trainingssessie. De samenwerking tussen trainers, adviseurs en toezichthouders/trajectbegeleiders voldoet dan ook aan de normen en verwachtingen van de Inspectie VenJ.

Maatschappijbeveiliging

Bijdrage aan de strafrechtketen

De Inspectie VenJ is positief over de bijdrage van de gedragsinterventies aan de strafrechtketen. Doordat een functionaris de termijn waarbinnen de gedragsinterventie moet worden uitgevoerd bijhoudt, is geborgd dat cliënten tijdig kunnen starten en de gedragsinterventie binnen de toezichtstermijn kunnen voltooien.

6 Organisatieaspecten en veiligheid

In dit hoofdstuk beoordeelt de Inspectie VenJ de organisatieaspecten en de veiligheid. Om hier een oordeel over te kunnen geven, schetst de Inspectie VenJ eerst haar bevindingen op de organisatieaspecten, aan de hand van de volgende onderwerpen: personeelsvereisten, communicatie, integriteit en evaluatie. Vervolgens staat het aspect veiligheid centraal, met daarin de onderwerpen voorkomen van intimidatie en agressie en de omgang met incidenten. Het hoofdstuk sluit af met conclusies en oordelen op de getoetste criteria.

6.1 Bevindingen

6.1.1 Opleidingen

Er is een opleidingsjaarplan voor 2014 waaruit blijkt dat medewerkers opleidingen en cursussen volgen. Het gaat zowel om verdiepende cursussen als om bijscholing. Een deel van de opleidingen staat in het teken van de verdere professionalisering van reclasseringswerkers (zoals benoemd in de hoofdstukken advies en toezicht). Naast reguliere cursussen en opleidingen organiseert Bouman GGZ zelf regelmatig werklunches. Zij nodigt hiervoor een deskundige uit om een presentatie te geven over een specifiek onderwerp.

6.1.2 Communicatie

Invoering ontwikkelingen
Een van meest recente ontwikkelingen is de invoering van het adolescentenstrafrecht. Voorafgaand aan de implementatie hiervan op 1 april 2014, heeft Bouman GGZ geïnvesteerd in de kennis over de JOVO-doelgroep[29]. Tevens is er een projectleider aangesteld die de informatie vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft uitgezet bij de reclasseringswerkers.

Alle reclasseringswerkers hebben recent een e-learning gevolgd voor het gebruik van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Toezichthouders geven aan in de praktijk niet vaak alle stappen te hoeven doorlopen; als er sprake is van (een vermoeden van) huiselijk geweld, is er vaak al voldoende hulpverlening aanwezig. Het onderwerp huiselijk geweld en

[29] Jong volwassenen.

kindermishandeling is een vast onderwerp in de casuïstiek, zodat reclasseringswerkers hier alert op blijven.

Interne communicatie
Om duidelijkheid en eenduidigheid binnen een organisatie te scheppen, is het belangrijk dat de interne communicatie goed verloopt. Bouman GGZ heeft hier meerdere gremia voor, onder meer de casuïstiekbesprekingen en teamvergaderingen. Ook zijn er overleggen voor specifieke onderwerpen, zoals ZSM, tbs en EC. Daags na de doorlichting start er tevens intervisie. Uit verschillende voorbeelden blijkt dat de medewerkers zich gehoord voelen door hun leidinggevenden.

Externe communicatie
Bouman GGZ is onderdeel van een keten met strafrechtspartners en zorgorganisaties. Er is sprake van een goede samenwerking met verschillende ketenpartners, zoals het OM en de PI's in de regio. Met het OM is er op verschillende niveaus structureel overleg. Met de PI's vindt overleg meer ad hoc plaats. Bouman GGZ werkt daarnaast op verschillende onderwerpen samen met de andere reclasseringsorganisaties, zoals de pilot TUL en het inloopspreekuur vanuit ZSM.

Bouman GGZ neemt tevens op actieve wijze deel aan het Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond. Er is één toezichthouder die bij deze overleggen aanwezig is en hiervoor informatie ophaalt bij andere toezichthouders.

6.1.3 Integriteit

Er is beleid beschikbaar over het onderwerp integriteit. Medewerkers zijn hiervan op de hoogte en weten de vertrouwenspersoon te vinden. In de periode van 2011 tot 2014 zijn er geen meldingen van integriteitsschendingen.

6.1.4 Evaluatie

Audits
In het afgelopen jaar zijn verschillende audits uitgevoerd bij de taakspecialismen advies en toezicht. De audits hadden onder meer betrekking op onderwerpen als tijdigheid van de reclasseringsproducten en een aantal kwaliteitseisen. De resultaten van de audits zijn in lijn met de bevindingen van de Inspectie VenJ in dit onderzoek. Bouman GGZ heeft reeds naar aanleiding van de resultaten van de audits verbeterplannen opgesteld en evaluatiemomenten benoemd.

Tevredenheidsonderzoeken
In 2013 heeft de moederorganisatie Bouman GGZ een medewerkertevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij al haar afdelingen. Het onderwerp van het onderzoek was de ervaring van de medewerkers over de werkdruk. De algemene score voor de moederorganisatie, inclusief de reclasseringsafdeling, was 71%.

De moederorganisatie van Bouman GGZ heeft een cliënttevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij de zorgcliënten. Dit is niet uitgevoerd bij de reclasseringscliënten.

Er is geen systematisch tevredenheidsonderzoek bij de ketenpartners van Bouman GGZ. Dit onderwerp komt wel ter sprake in de reguliere overleggen.

6.1.5 Veiligheid

Voorkomen intimidatie en agressie

Huisregels

Om intimidatie en agressie te voorkomen, is het belangrijk dat bezoekers van de reclassering weten wat er is toegestaan en hoe de organisatie bij overschrijding hiervan acteert. Op de locatie in Rotterdam hangen de huisregels zowel bij de receptie op de begane grond als in de wachtruimte bij de spreekkamers op de vierde verdieping. Op de locatie in Dordrecht hangen geen huisregels. In Dordrecht zit de reclassering van Bouman GGZ tezamen met een aantal zorgafdelingen in één pand. Vanuit de zorgdirecties van Bouman GGZ wil men geen huisregels in de wachtruimte om een laagdrempelige omgeving voor het verlenen van zorg te garanderen.

Fysieke veiligheid op de spreeklocaties

Alle spreekruimtes van de locatie in Rotterdam zijn op dezelfde verdieping. Er is altijd beveiliging aanwezig, er is direct toezicht op een tweetal spreekruimtes en cameratoezicht op alle spreekruimtes. Reclasseringswerkers nemen een draagbaar alarm mee naar de spreekkamers. Het is in Rotterdam ook mogelijk om cliënten 's avonds te spreken.

Op de locatie in Dordrecht is geen sprake van een afscheiding tussen de spreekkamers en de kantoorruimte. Er zijn drie spreekkamers op de begane grond: twee aan de voorkant van het pand en een verder in het pand gelegen. Er is geen direct toezicht op de spreekkamers; er zijn geen camera's en vanuit de gang zijn de kamers niet in te zien. Daarnaast is er geen alarmknop of piepersysteem. Het verificatiestation bevindt zich op de eerste verdieping in een aparte ruimte. Aan dezelfde gang liggen ook de kantoorruimtes waar reclasseringswerkers werken.

Reclasseringswerkers stellen elkaar en de receptie op de hoogte wanneer een cliënt met een hoge kans op agressief gedrag komt. Indien mogelijk maken zij dan gebruik van de spreekruimte die het dichtst bij de uitgang is gelegen.

Er staat een verbouwing gepland van de locatie in Dordrecht. De plannen hiervoor zijn gereed en worden in de tweede helft van 2014 uitgevoerd. Met de verbouwing worden onder andere de spreekkamers en kantoorruimtes anders ingericht.

Huisbezoek

Recentelijk is tijdens een thematische teamvergadering aandacht besteed aan het protocol rondom huisbezoek. In principe gaan zij met twee personen op huisbezoek. Reclasseringswerkers zetten een huisbezoek in de agenda.

Trainingen

Voor de medewerkers van Bouman GGZ is de training 'omgaan met agressie en geweld' verplicht. Deze wordt periodiek herhaald. Dit jaar heeft Bouman GGZ de training herzien zodat deze beter aansluit op de werkzaamheden en de doelgroep van de organisatie.

Omgang met incidenten

RI&E

De RI&E van de locatie in Rotterdam is verouderd en niet meer actueel, mede door het tijdelijk verblijf elders in 2012-2013 vanwege de vondst van asbest. Een nieuwe RI&E is gepland in 2014. Vanuit Antes wordt de integrale kwaliteit en veiligheid gemonitord.[30]

Incidenten

Het veiligheidsmanagementsysteem (VMS) maakt melding van tien incidenten die zich in de periode januari tot en met juli 2014 op de locatie in Rotterdam hebben voorgedaan. Op de locatie in Dordrecht waren dit er zes. Zeven van deze incidenten betroffen de categorie 'onveilige situatie op werk', vijf betroffen de categorie 'verbale agressie', een betrof de categorie 'intimideren' en drie betroffen een andere categorie. Uit de cijfers blijkt niet welke incidenten zich op welke locatie hebben voorgedaan.

[30] Antes is ontstaan uit een fusie van Delta Psychiatrisch Centrum en Bouman GGZ.

6.2 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

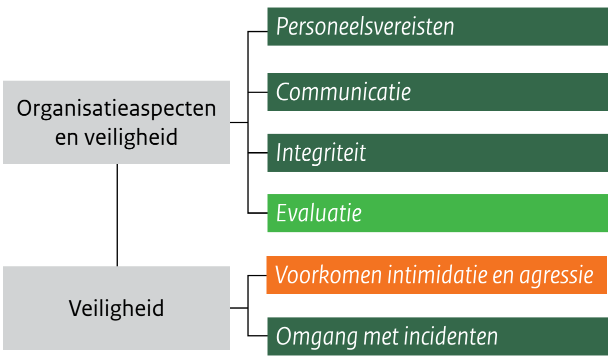
Algemene conclusie
De Inspectie VenJ trof een transparante organisatie aan die op verschillende manieren bezig is met kwaliteitsverbetering en professionalisering. Uit een aantal audits komen concrete verbeterpunten naar voren die Bouman GGZ op adequate wijze omzet in verbeterplannen. Reclasseringswerkers worden betrokken bij het ontwikkelen en implementeren van nieuwe werkwijzen en krijgen gelegenheid hun visie in te brengen. Hierdoor wordt het draagvlak voor afgesproken werkwijzen vergroot. Bouman GGZ werkt nauw samen met de andere reclasseringsorganisaties en ketenpartners in de regio.

De Inspectie VenJ heeft twee verbeterpunten geconstateerd. Allereerst het uitvoeren van cliënttevredenheidsonderzoek onder de reclasseringscliënten ten behoeve van de evaluatie van het reclasseringswerk. Het tweede verbeterpunt betreft de veiligheidssituatie op de locatie in Dordrecht. De Inspectie VenJ is zich bewust van de gebouwelijke beperkingen van het pand, maar constateert dat de huidige situatie niet voldoet aan de eisen. Bij de voorgenomen verbouwing dient Bouman GGZ voldoende aandacht te hebben voor randvoorwaarden om de veiligheid van haar medewerkers te kunnen waarborgen.

Aanbevelingen
- Zet in op het evalueren van het reclasseringswerk bij de cliënten, indien nodig in samenspraak met het hoofdkantoor.
- Zorg voor voldoende veiligheid op de locatie in Dordrecht. Hang huisregels op, realiseer (camera)toezicht op de spreekkamers en bezie de mogelijkheden om het verificatiestation naar de begane grond te verplaatsen.

Figuur 7 geeft de oordelen per getoetst criterium schematisch weer.

Figuur 7: *Oordeel organisatieaspecten en veiligheid*

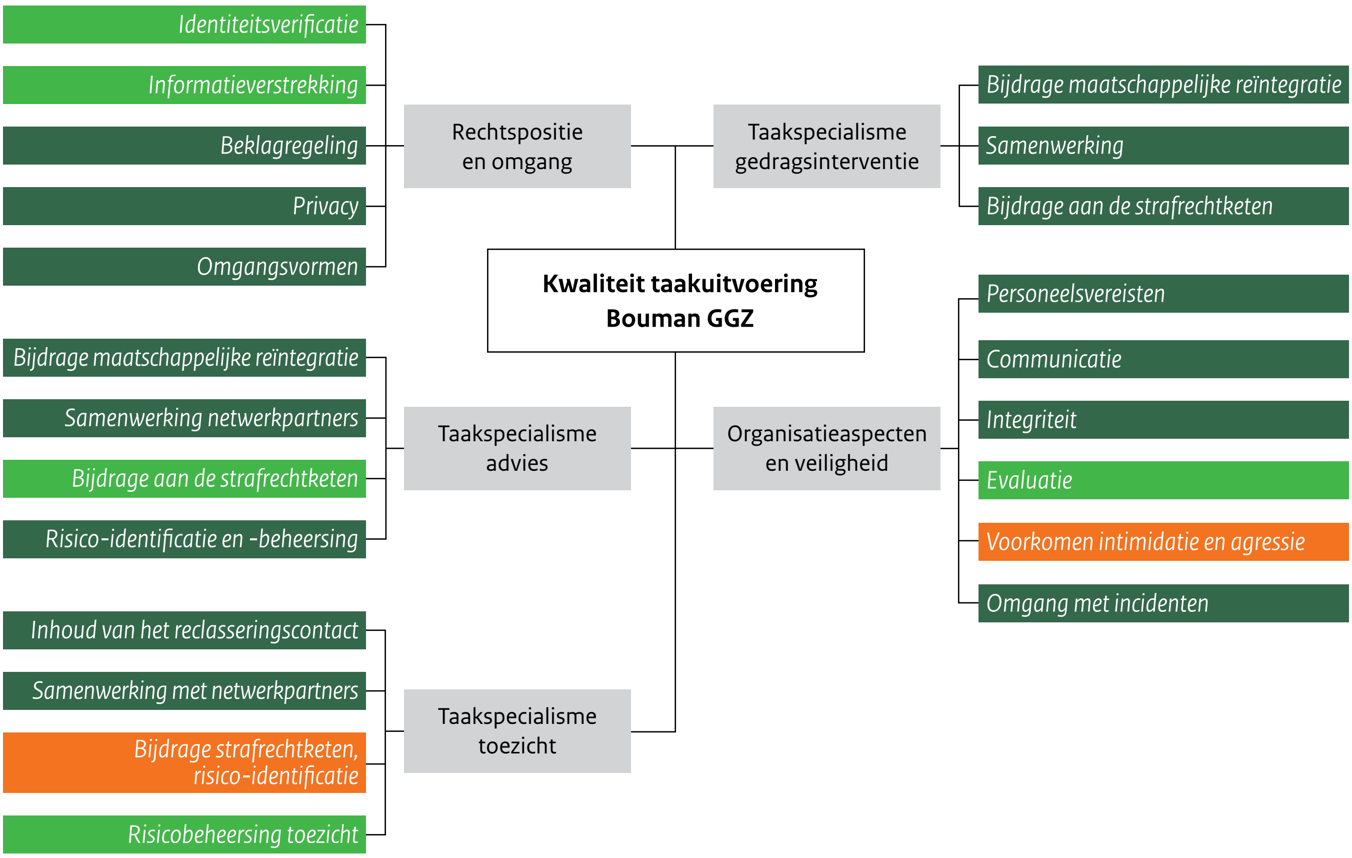

7 Conclusie

De Inspectie VenJ is positief over de wijze waarop Bouman GGZ invulling geeft aan haar reclasseringstaken. Bouman GGZ is een transparante organisatie die op verschillende manieren bezig is met kwaliteitsverbetering en professionalisering. Kwaliteitsverbetering geschiedt op zorgvuldige wijze, waarbij de organisatie zich concrete doelen stelt en de voortgang monitort. De ingezette koers waarbij de werkbegeleiders een meer coachende in plaats van een controlerende rol aannemen, vindt plaats op basis van duidelijke gronden en binnen vooraf gestelde kaders. Naast de interne kwaliteitsverbetering en professionalisering zet Bouman GGZ zich actief in om de samenwerking met keten- en netwerkpartners te verbeteren.

De Inspectie VenJ heeft binnen de getoetste aspecten ook een aantal aandachts- en verbeterpunten geconstateerd. Figuur 8 bevat een totaaloverzicht van de getoetste criteria.

Figuur 8: *Totaaloverzicht oordelen*

Hieruit blijkt dat Bouman GGZ op twee punten in beperkte mate voldoet aan de normen en verwachtingen van de Inspectie VenJ. Het gaat hier om een aantal onderwerpen ten aanzien van het methodisch werken binnen de uitvoering van het toezicht, als de veiligheid op de locatie in Dordrecht.

Bouman GGZ is voor het optimaliseren van haar werkprocessen deels afhankelijk van haar opdrachtgevers. Het OM is als opdrachtgever verantwoordelijk voor het grootste deel van de instroom. Door de hoge instroom is het voor Bouman GGZ lastig om adviesopdrachten tijdig te verdelen aan adviseurs. Dit zorgt voor volle caseloads waardoor er weinig ruimte is om extra instroom te verwerken. De Inspectie VenJ acht het dan ook van belang dat het OM zittingsdata vermeldt op de opdrachten, teneinde efficiënte sturing en verdeling bij Bouman GGZ beter mogelijk te maken. Bouman GGZ heeft hier echter ook een eigen verantwoordelijkheid in.

Uit dit onderzoek blijkt tevens dat het OM het merendeel van de toezichtopdrachten laat verstrekt, waardoor er na het vonnis geruime tijd overheen gaat voordat het eerste face-to-face contact plaatsvindt. Voor een effectieve tenuitvoerlegging acht de Inspectie VenJ het van belang dat zowel het OM als Bouman GGZ – ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden – zorgt voor tijdige start van de toezichten. Daarnaast duurt het lang voordat een TUL-zitting plaatsvindt. De Inspectie VenJ acht het van belang dat de betrokken partijen – in aanvulling op de pilot – de huidige afspraken evalueren, met het doel om de zitting zo snel mogelijk te laten plaatsvinden na het moment van uitbrengen van het advies TUL.

Bijlage Afkortingen

Afkorting	Volledige naam
3RO	De drie reclasseringsorganisaties (Reclassering Nederland, Leger des Heils, Stichting Verslavingsreclassering GGZ)
Borg	Beëindigen Relationeel Geweld
CBR	Centraal Bureau voor de Rijvaardigheid
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
CoVa	training Cognitieve Vaardigheden
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
EC	Elektronische Controle
FIT	Facilitair Interventie Team
IFZ	Indicatiestelling Forensische Zorg
Ifzo	Informatievoorziening forensische zorg
IRIS	Integraal Reclassering Informatie Systeem
IVenJ	Inspectie Veiligheid en Justitie
JOVO	jong volwassenen
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
KVV	Kiezen Voor Verandering
LdH	Leger des Heils
NIFP	Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie
OM	Openbaar Ministerie
PI	Penitentiaire Inrichting
PIJ	Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen
RI&E	Risico Inventarisatie & Evaluatie
RISc	Recidive Inschattings Schalen
RN	Reclassering Nederland
SMART	Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden
SVG	Stichting Verslavingsreclassering GGZ
Tbs	Terbeschikkingstelling
TCO	Tbs-casusoverleg
TUL	Tenuitvoerlegging
VIM	veilig incidenten melden
VMS	veiligheidsmanagementsysteem
VOG	Verklaring Omtrent het Gedrag
ZSM	Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel en Samenlevingsgericht Mogelijk

Bijlage Bronnen

Algemene samenwerkingsafspraken 3RO
Algemeen privacyreglement Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond
Auditrapportage advies, 09-05-2014
Beleid instroom Reclassering Toezicht & Advies
Beleidsdocument Agressie & Onveiligheid
Beleidsvisie veiligheid voor de locatie Marconistraat 2
Checklist rapport toezicht
Convenant escalatiemodel ketenaanpak overlastgevers
Convenant GGZ-instellingen, OM en politie
Convenant nazorg veelplegers gemeente Dordrecht
Convenant nazorg ex-gedetineerden Rotterdam-Rijnmond
Convenant Veiligheidshuis Zuid-Holland Zuid
Evaluatie HIC aanpak gemeente Rotterdam
Evaluatie LSS Rap Rapporteren
Evaluatie ZSM (plus) Rotterdam-Rijnmond/Zuid-Holland Zuid, afdoeningsoverleggen
Folder check de TUL – deel I en II
Folders rechten en plichten cliënten
Formatieplan 2014
Gedragscode Bouman GGZ
Gedragscode middelengebruik en gokken
Gedragscode voor elektronische communicatiemiddelen
Geplande formatie per functiegroep
Handboek Advies Rap Rapporteren
Handleiding RISc 4.0
Handleiding standaardiseren leeswerk reclassering
Informatieblad Slimmer reclasseren – advies
Informatieblad Slimmer reclasseren – toezicht
Inventarisatie netwerken
Jaarplan 2014 advies
Jaarplan 2014 interventies
Jaarplan 2014 toezicht
Jaarrekening 2013 gestempeld
Kaderbrief 2014 SVG
Klachtenreglement klachtencommissie reclassering SVG

Klachtenreglement personeel Bouman GGZ
Management rapportage kwaliteit en veiligheid Langdurige Zorg en Forensische Zorg & Reclassering
Monitors advies en toezicht 24-07-2014
Opleidingsjaarplan 2014
Organogram
Overzicht aanlevertijden vonnis
Overzicht caseload afgesloten opdrachten
Overzicht caseload lopende opdrachten
Overzicht drang- en dwangkaders t.b.v. ketenpartners Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond
Overzicht licenties team interventies
Overzicht opleidingen en trainingen medewerkers reclassering
Overzicht opleidingen via SVG tot juni 2014
Overzicht opleidingen via SVG medewerkers Bouman tot juni 2014
Overzicht incidenten 2011-2014
Overzicht klachtenafhandeling 2011-2014
Overzicht meldingen integriteitsschendingen 2011-2014
Overzicht planproductie Bouman GGZ 2014
Overzicht verzuim medewerkers 2014
Overzicht werkelijke formatie team advies
Overzicht werkelijke formatie team interventies
Overzicht werkelijke formatie team toezicht
Plan van aanpak n.a.v. audit SVG advies
Plan van aanpak n.a.v. audit SVG toezicht
Privacy handleiding Omgaan met persoonsgegevens
Privacyreglement bestuurlijke informatie justitiabelen gemeente Rotterdam
Privacyreglement SVG
Privacyreglement ZSM plus afdoenings- en triageoverleg
Procedure Melding Incidenten Patiëntenzorg en ARBO
Procesbeschrijving inloopspreekuur
Productiemonitor 01-01-2014 tot 15-07-2014
Protocol aangifte doen tegen patiënten
Protocol Incidentenprotocol Reclassering
Protocol werkwijze medewerkers PI Krimpen t.b.v. veiligheid
Rapport medewerkertevredenheidsonderzoek werkdruk 2013
Rapportage-opzet toezicht, 02-07-2014
Reader Omgaan met (verbale) Agressie
Samenwerkingsafspraken 3RO en NIFP/IFZ
Samenwerkingsovereenkomst politie, 3RO, OM in het kader van toezicht op de naleving van bijzondere voorwaarden
Subsidiebrief 2014 SVG
Viermaandsrapportage Bouman GGZ, januari – april 2014
Werkafspraken 3RO – OM t.b.v. terugdringen instroom adviesopdrachten en tijdige levering adviesrapportages
Werkinstructie basisovereenkomst toezicht
Werkinstructie bureaudienst reclassering
Werkinstructie flexibele werkunit reclassering toezicht
Werkinstructie huisbezoek reclassering
Werkinstructie leeswerk advies nieuwe stijl
Werkinstructie leeswerk toezicht nieuwe stijl

Werkwijze nazorgoverleg PI Rotterdam
Werkinstructie receptie Kuipershaven
Werkinstructie werkwijze overtredingen
Werkwijze PI Hoogvliet t.b.v. uitvoering ISD-maatregel – Bouman GGZ, Reclassering Nederland

III Bijlage Inspectieprogramma

Dinsdag 17 april 2014

Tijd	Programma
12:00 – 13:15	Interview OM Rotterdam
15:00 – 16:15	Interview PI Rotterdam te Hoogvliet

Dinsdag 22 april 2014

Tijd	Programma
11:00 – 12:00	Bezoek aan ZSM
12:30 – 13:15	Interview Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond

Dinsdag 29 juli 2014

Tijd	Programma
14:00 – 17:00	Dossieronderzoek IRIS

Donderdag 31 juli 2014

Tijd	Programma
10:00 – 11:00	Interview manager bedrijfsvoering
14:00 – 17:00	Dossieronderzoek IRIS

Woensdag 6 augustus 2014

Tijd	Programma
14:00 – 17:00	Dossieronderzoek IRIS

Donderdag 7 augustus 2014

Tijd	Programma
14:00 – 17:00	Dossieronderzoek IRIS

Woensdag 13 augustus

Tijd	Programma
9:00 – 9:15	Ontvangst, installatie van de werkkamer
9:15 – 10:15	Interview met twee trainers
10:15 – 11:15	Interview werkbegeleider toezicht
11:15 – 12:15	Interview unitmanagers toezicht
12:15 – 13:00	Lunch
13:00 – 14:00	Interview werkbegeleider/unitmanager advies
15:30 – 16:00	Bezoek locatie Dordrecht

Donderdag 14 augustus 2014

Tijd	Programma
9:00 – 10:30	Interview met vier adviseurs
10:45 – 12:45	Interview met vier toezichthouders
12:45 – 13:30	Lunch
13:30 – 14:30	Interview met vier cliënten
14:30 – 16:00	Dossieronderzoek

Missie Inspectie Veiligheid en Justitie

De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van veiligheid en justitie
om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen,
om risico's te signaleren
en om organisaties aan te zetten tot verbetering.
Hiermee draagt de Inspectie bij aan een veilige en rechtvaardige samenleving.

Dit is een uitgave van:
Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
communicatie@inspectievenj.nl

www.ivenj.nl

December 2014 | Publicatienummer: J-25986